

AMSTERDAM

ArenA

Jaarverslag 2016-2017

STADION AMSTERDAM NV 

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



Over Amsterdam ArenA

Mission statement

De Amsterdam ArenA is hét voetbalstadion van Nederland, thuishaven van AFC Ajax en het Nederlands elftal. Het is tevens de multifunctionele accommodatie voor zowel grootschalige, nationale en internationale muziek- en dance-events als bijeenkomsten op kleinere schaal in (vooral) het zakelijke segment.

Deze activiteiten vinden plaats in nauwe samenwerking met diverse partners. Hoogwaardige dienstverlening, state-of-the-art faciliteiten, veiligheid en optimale publieksbeleving vormen de belangrijkste strategische pijlers. De Amsterdam ArenA is een van de duurzaamste stadions ter wereld en wordt internationaal beschouwd als rolmodel voor moderne stadionbouw en -exploitatie. Het Innovation Center fungeert als living lab en showroom voor innovatieve concepten voor stadionmanagement en event experience.



2

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



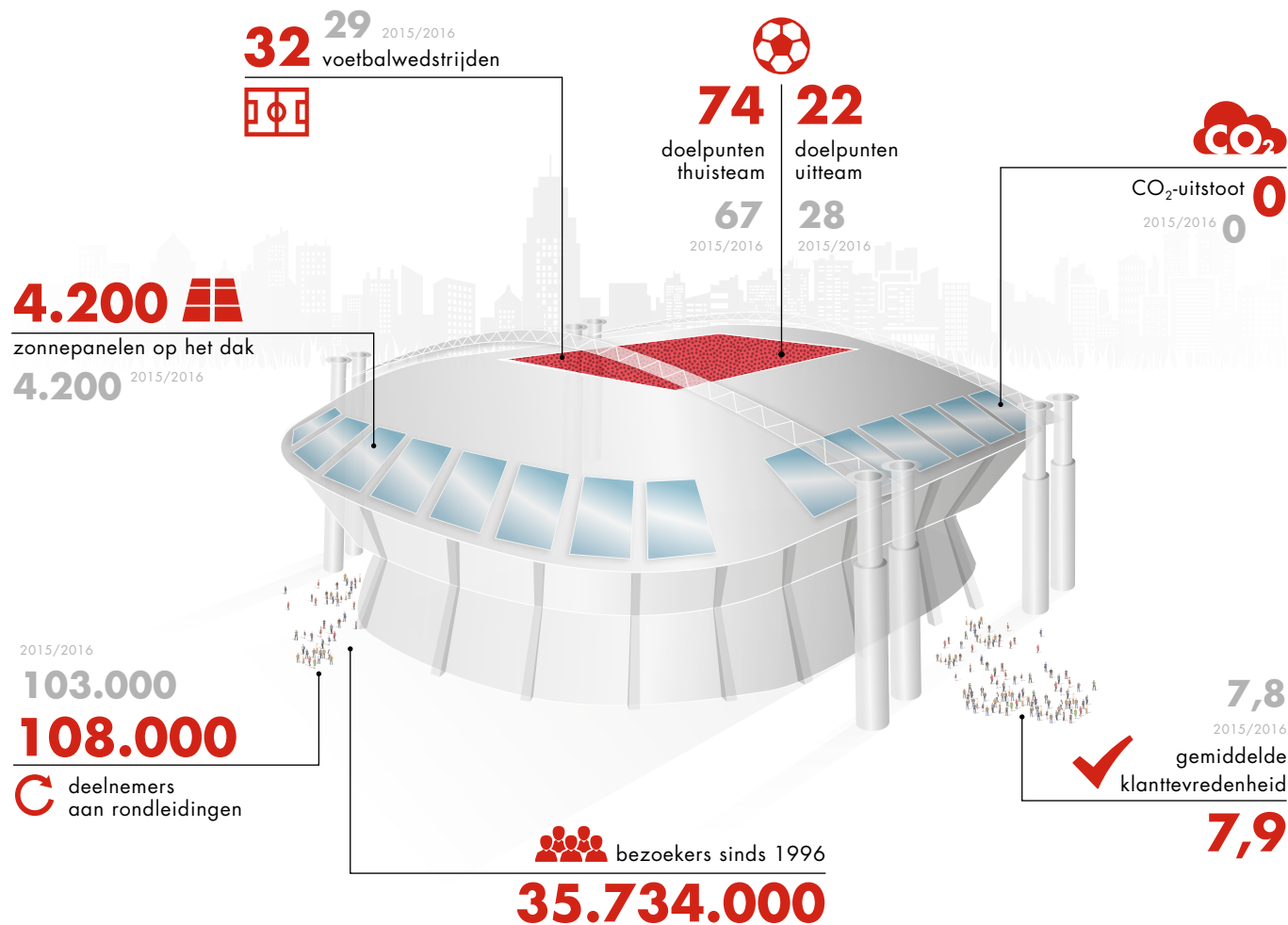
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



2016/2017 in de Amsterdam ArenA met vergelijking naar 2015/2016



**Kerncijfers 2016/2017**

	2016/2017	2015/2016	2014/2015		2016/2017	2015/2016	2014/2015
(bedragen x 1.000)	€	€	€	(bedragen x 1.000)	€	€	€
Netto-omzet				Evenementen			
Opbrengsten	33.188	33.232	33.618	Voetbal			
Bruto-omzetresultaat*	16.213	16.436	17.103	• Ajax	27	24	23
				• Jong Ajax	1	1	2
				• Nederlands elftal / KNVB	4	4	7
Kosten				Niet-voetbal			
Bedrijfskosten	6.653	7.468	7.802	• Concerten	5	6	5
Afschrijvingen	7.161	7.441	7.231	• Overige grootschalige evenementen	4	5	4
				• Overige evenementen	102	96	74
Resultaat				Totaal voetbal / evenementen	143	136	115
Bedrijfsresultaat	2.399	1.527	2.070	Bezoekers			
Financiële baten / lasten	(576)	(597)	(945)	• Aantal bezoekers evenementen	1.690.000	1.660.000	1.750.000
Resultaat vóór belastingen	1.823	930	1.125	• Aantal bezoekers rondleidingen	108.000	103.000	98.000
Resultaat na belastingen	1.440	756	585				
Kasstroom**	8.346	7.901	7.636				
Geïnvesteed vermogen							
Balanstotaal	135.558	133.679	135.119				
Aansprakelijk vermogen	103.093	102.170	101.666				
Aansprakelijk vermogen in % balanstotaal	76%	76%	75%				
Personeel							
Gemiddeld aantal personeelsleden							
• Vast en tijdelijk	63	64	67				
• Uitzendkrachten	4	4	3				
• Stewards	475	475	475				
• Oproepkrachten Grace	25	46	48				

* Omzet (opbrengsten) - activiteitsgerelateerde kosten.

** Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen
+ afschrijvingen

+ mutatie voorzieningen

- egalisatie van vooruit ontvangen huur founders en skylounges.





Vennootschappelijke structuur Amsterdam ArenA

Stadion Amsterdam NV is eigenaar van de Amsterdam ArenA. Er is één aandeelhouder: Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam. Deze stichting heeft certificaten van aandeel uitgegeven. Amsterdam ArenA wordt geëxploiteerd door Stadion Amsterdam CV. Deze bestaat uit de volgende bedrijfsonderdelen:

- **Commerciële Zaken:** verhuuractiviteiten, catering, marketing en rondleidingen.
- **Facilitair Bedrijf ArenA:** beheer en onderhoud van het stadion, nieuw- en verbouwprojecten en levering van gebouwgebonden services (zoals schoonmaak).
- **Evenementen Bedrijf ArenA:** integrale realisatie van sport-, muziek- en dance-events in samenwerking met organisatoren, 'van ticketaankoop tot tevreden thuiskomen'.

- **Amsterdam ArenA Advisory BV / ArenA do Brasil LTDA:** advies en ondersteuning aan derden op het gebied van stadionbouw- en exploitatie.
- **Amsterdam ArenA Innovation Center:** een gezamenlijke inspanning van expertpartners die hun krachten bundelen – en kennis en netwerken delen – met als doel Amsterdam ArenA het meest innovatieve stadion ter wereld te maken.
- **Grace CV:** exploitatie van het ArenA card betaalsysteem.
- **Staf:** financiële, juridische en personele zaken, communicatie, secretariaat en externe betrekkingen.

In de CV is Stadion Amsterdam Exploitatie BV de beherend vennoot en zijn de founders de stille vennoten.





Bericht van de Raad van Commissarissen



Namens de algemene vergadering van aandeelhouders bieden wij u de door de directie opgemaakte jaarrekening 2016-2017 aan, alsmede de toelichting op deze stukken. De jaarrekening is door PricewaterhouseCoopers Accountants NV gecontroleerd; bij dit verslag vindt u de goedkeurende controleverklaring. Wij stellen u voor de jaarrekening 2016-2017, waarmee wij ons met de inhoud kunnen verenigen, vast te stellen overeenkomstig de voorgelegde stukken. Conform artikel 12, lid 5 van de statuten strekt voornoemde vaststelling de directie en de Raad van Commissarissen tot décharge.

Het boekjaar 2016-2017 was voor Amsterdam ArenA een jaar vol activiteiten, dat met een mooi financieel resultaat kon worden afgesloten. Gedurende het boekjaar moest er veel tijd en aandacht worden besteed aan het overleg met Ajax en de gemeente Amsterdam in het kader van een mogelijke naamswijziging van het stadion.

Vergaderingen en overleggen

De Raad van Commissarissen vergaderde gedurende het verslagjaar 2016-2017 zes keer. De Raad had twee extra vergaderingen, waaronder één conference call. Er was één vergadering in buitengewone samenstelling met de directie en het managementteam van Amsterdam ArenA die geheel gewijd was aan de strategie van de ArenA. Alle plannen zijn erop gericht om ervoor te zorgen dat Amsterdam ArenA ook in de toekomst een multifunctioneel, state-of-the-art, duurzaam en innovatief stadion blijft dat zich kan meten met de beste stadions in Europa. Er was intensief overleg van de voorzitter van de Raad met de Algemeen Directeur, onder meer ter



Van links naar rechts: de heer Gerson, mevrouw Van Ketwisch Verschuur, de heer Schouwenaar, de heer Zwarts. Op de foto ontbreekt de heer Ligthart.

voorbereiding van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen en van het genoemde overleg met de gemeente Amsterdam en Ajax. Ook dit jaar heeft de Raad van Commissarissen haar eigen functioneren geëvalueerd.

De Raad van Commissarissen kent twee commissies, namelijk de auditcommissie en de benoemings- en remuneratiecommissie. De auditcommissie, bestaande uit Aat Schouwenaar (voorzitter) en Hans Gerson, vergaderde in het verslagjaar vier keer met de directie van Amsterdam ArenA. De benoemings- en remuneratiecommissie, bestaande uit Ernst Ligthart (voorzitter) en Heleen van Ketwisch Verschuur, vergaderde in het verslagjaar één keer. Ook heeft er in dit

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



verslagjaar een aantal maal overleg plaatsgevonden met de verantwoordelijke wethouder van de gemeente Amsterdam. De constructieve gesprekken gingen over de governance en over de samenwerking met de Gemeente op het gebied van veiligheid, innovatie, duurzaamheid en mobiliteit.

Samenstelling

De Raad van Commissarissen telt vijf leden. De samenstelling van de Raad is gedurende het verslagjaar hetzelfde gebleven. Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Stadion Amsterdam NV op 9 december 2016 is Hans Zwarts herbenoemd als voorzitter van de Raad van Commissarissen van Stadion Amsterdam NV voor een periode van vier jaar.

Terugblik en aandachtspunten

De Raad van Commissarissen constateert met voldoening dat er in het verslagjaar 2016-2017 op belangrijke terreinen voortgang is geboekt. De financiële targets zijn gehaald; iets om trots op te zijn. Drie zaken springen er in het verslagjaar uit:

- Voortgang van het investeringsplan 2020. In het verslagjaar is gestart met de ingrijpende verbouwing van de oostzijde van het stadion. Met deze verbouwing is een investering gemoeid van € 16 miljoen. Daarnaast zijn in het stadion in goed overleg met Ajax de stoelen grotendeels vervangen.

- Intensieve discussie met de gemeente Amsterdam en Ajax in het kader van een mogelijke aanpassing van de naam van het stadion. Deze discussie heeft geresulteerd in een intentieovereenkomst die de drie partijen op 25 april 2017 tekenden. In de zomermaanden heeft Amsterdam ArenA hard gewerkt aan de verdere uitwerking van de intentieovereenkomst. Het streven is om voor eind 2017 een definitieve overeenkomst te kunnen ondertekenen.
- De verdere uitbouw van de samenwerking op het terrein van innovatie en duurzaamheid met lokale, nationale en internationale partners (waaronder de gemeente Amsterdam) in het Amsterdam ArenA Innovation Center.

Door de Raad van Commissarissen zijn verder de volgende onderwerpen besproken:

- financiële resultaten;
- samenwerking met Ajax;
- Management Development;
- integriteit;
- risk management;
- duurzaamheid (onder meer de realisatie en exploitatie van een energieopslagsysteem);
- uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek;
- ontwikkelingen in de omgeving van de ArenA.

De Raad van Commissarissen is verheugd dat ook dit jaar weer op een aantal belangrijke dossiers nauw met onze partners zoals Ajax, de KNVB en Mojo kon worden samengewerkt. Een goede, constructieve samenwerking met Ajax is een belangrijke pijler onder het succes van de Amsterdam ArenA.





De volgende dossiers vroegen daarnaast bijzondere aandacht:

- de discussie met de Belastingdienst over de afschrijvingssystematiek op het stadion;
- de commerciële verhuur en de verdere uitbouw van de niet-voetbalactiviteiten;
- de veiligheid in en om het stadion.

Toekomst

De Raad van Commissarissen kijkt vol vertrouwen naar de toekomst van de Amsterdam ArenA. De Raad is zich ervan bewust dat steeds een zorgvuldige afweging moet worden gemaakt tussen de ambitieuze plannen en de financiële mogelijkheden. Plannen zullen moeten passen binnen de afgesproken financiële kaders. Belangrijke thema's blijven ook

in de toekomst: het aantrekken van meer en nog tevredener bezoekers, de samenwerking met Ajax op operationeel gebied waardoor meer synergie kan worden gerealiseerd, de relatie met certificaathouders en de invulling van de evenementenkalender.

De Raad van Commissarissen bedankt de directie en de medewerkers voor hun inzet, betrokkenheid en enthousiasme. Met elkaar kunnen we heel tevreden terugkijken op het verslagjaar 2016-2017 van de Amsterdam ArenA.

Rooster van aftreden

Het rooster van aftreden, met inachtneming van het bepaalde in de statuten, is als volgt:

Naam	Datum eerste benoeming	Datum aftreden
De heer H. Zwarts	10 juni 2008	2020
De heer A. Schouwenaar	1 juli 2011	2019
Mevrouw H.C. van Ketwich Verschuur	12 december 2014	2018
De heer J.H. Gerson	11 december 2015	2019
De heer E.N. Ligthart	11 december 2015	2019

Een commissaris treedt uiterlijk af op de dag van de algemene vergadering van aandeelhouders, die gehouden wordt nadat vier jaren na zijn benoeming zijn verlopen. De aftredende commissaris is direct herbenoembaar. Een commissaris kan maximaal drie keer een periode van vier jaar zitting hebben in de Raad van Commissarissen.

Eén commissaris wordt benoemd door de gemeente Amsterdam. De overige commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders na voordracht door de Raad van Commissarissen met uitzondering van één commissaris die door AFC Ajax wordt voorgedragen.

De Raad van Commissarissen

Hans Zwarts (voorzitter)

Heleen van Ketwich Verschuur

Aat Schouwenaar

Ernst Ligthart

Hans Gerson



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



Van links naar rechts: Henk van Raan, Han Mouton,
Hilde Salverda, Henk Markerink.

Verslag van **de directie**

Inleiding

2016-2017 was een goed jaar. Het financiële resultaat is ruim boven de begroting uitgekomen. Dat is met name te danken aan de succesreeks van Ajax in de Europa League. Het aantal grote concerten en de bijbehorende horeca-inkomsten zijn daarentegen licht achtergebleven bij onze verwachting. Daar stond weer een positieve score van het Facilitair Bedrijf en rondleidingen tegenover, net als een toename van het aantal dance evenementen. Ook zijn we in staat gebleken om eenmalige tegenvallers, die ons in de afgelopen jaren nogal eens parten speelden, te voorkomen. Al met al een mooi jaar met als hoogtepunt uiteraard de finaleplaats van Ajax in de Europa League tegen Manchester United in Stockholm.



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



Het jaar kende nóg een aantal bijzondere momenten. Op 14 augustus 2016 bestonden we twintig jaar. Een lustrum waarbij regelmatig met trots is teruggeblikt op wat we hier met z'n allen in al die jaren hebben gepresteerd. Samen met alle bewoners van de ArenA hebben we dit jubileum op gepaste wijze gevierd. Gedurende het verslagjaar heeft de bouw van de eerste fase van Plan 2020 een vlucht genomen. De contouren van deze uitbreiding van de ArenA aan de oostzijde zijn inmiddels goed zichtbaar. De oplevering wordt verwacht in het voorjaar van 2018.

Op 25 april 2017 hebben wij met de gemeente Amsterdam en Ajax de intentieovereenkomst getekend om de naam 'Amsterdam ArenA' te wijzigen in 'Johan Cruijff ArenA'. Dit historische moment, op de geboortedag van Johan, krijgt nog een vervolg met het definitieve, formele besluit, dat in principe nog in 2017 wordt genomen.

Financieel

Het verslagjaar 2016-2017 heeft geleid tot een omzet van € 33,2 miljoen en een resultaat vóór belasting van € 1.823.000. Na belasting geeft dit een winst van € 1.440.000. De verschillen in het resultaat ten opzichte van 2015-2016 worden verklaard door de volgende aspecten.

Van positieve invloed waren:

- Meer huuropbrengsten Ajax. Door het succes in de Europa League zijn er meer wedstrijden dan afgelopen boekjaar gespeeld.
- Meer dance evenementen, Sensation, twee keer Amsterdam Music Festival en twee keer Armin Only.
- Minder personeelskosten.
- Daling van de afschrijvingskosten. Daling wordt veroorzaakt door volledig afgeschreven activa en activa in ontwikkeling.
- Daling van de overige bedrijfskosten.
- Positieve bijdrage van ons innovatieplatform.

Van negatieve invloed waren:

- Minder Toppers concerten, twee concerten in 2017 ten opzichte van drie concerten in 2016.
- Minder Mojo concerten in het boekjaar 2016-2017 ten opzichte van het vorige boekjaar (één in plaats van drie).
- Minder non-redemptie door gewijzigde exploitatie van de ArenA card (meer pinnen en minder inzet ArenA card).

Ten opzichte van de begroting waren de onderstaande zaken van invloed op belangrijke afwijkingen:

- Hogere opbrengsten van Ajax en dance evenementen.
- Hogere opbrengst rondleidingen.
- Meer verhuur en doorbelasting services Facilitair Bedrijf ArenA.
- Minder commerciële verhuur skylounges en skyrooms.
- Meer overige kosten met name door hogere juridische en fiscale advieskosten.



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



Operationele kasstroom

De operationele kasstroom, zoals gepresenteerd in de kerncijfers, is ten opzichte van vorig jaar gestegen van € 7,9 miljoen naar € 8,3 miljoen. De belangrijkste oorzaak hiervan is het hogere resultaat na belasting (€ 1.440.000 ten opzichte van € 756.000).

De negatieve kasstroom uit investeringsactiviteiten komt door de investering in Plan 2020, fase 1 oostzijde. Dit project is in uitvoering.

Solvabiliteit

De solvabiliteit van Stadion Amsterdam NV geeft de mate aan waarin de onderneming in staat is om op lange termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Op balansdatum, 30 juni 2017, bedraagt het aansprakelijk vermogen 76% van het balanstotaal. Dit is een zeer gezonde verhouding.

Liquiditeit

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de onderneming in staat is op korte termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De ratio die de liquiditeit goed weergeeft, is de current ratio. Op de balansdatum (30 juni 2017) bedraagt de current ratio 1; vorig jaar was dit 1,5. De liquiditeit is gedaald ten opzichte van vorig jaar door een lagere debiteurenpositie (een momentopname) en minder liquide middelen per balansdatum. Nog altijd is volgens de algemeen geldende criteria hiervoor de liquiditeit als duurzaam gezond te beschouwen.



Derivaten en financiële instrumenten

Amsterdam ArenA heeft als beleid om door renteswaps het variabele renterisico op de lening vast te zetten voor de looptijd van de lening. Voor de lening die loopt van maart 2013 tot 1 januari 2018 is 75% vastgezet tegen 2,32% rente, exclusief opslag. Voor de jaarrekening past Amsterdam ArenA kostprijs-hedge-accounting toe.

Corporate Governance

Amsterdam ArenA onderschrijft de principes van de Nederlandse Corporate Governance Code en leeft de code zo goed mogelijk na. We zijn geen beursgenoteerde onderneming en we kennen een unieke structuur. Daarom is Amsterdam ArenA niet verplicht om aan alle bepalingen van de code te voldoen. Door de plaats in de samenleving en haar maatschappelijke functie, presenteert zij zich zo open en transparant mogelijk.



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant

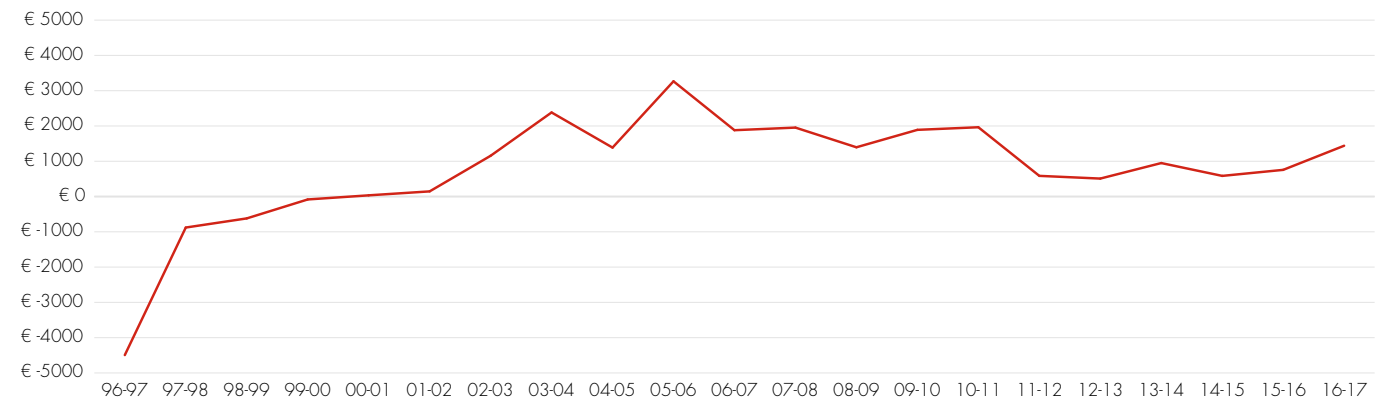


Colofon

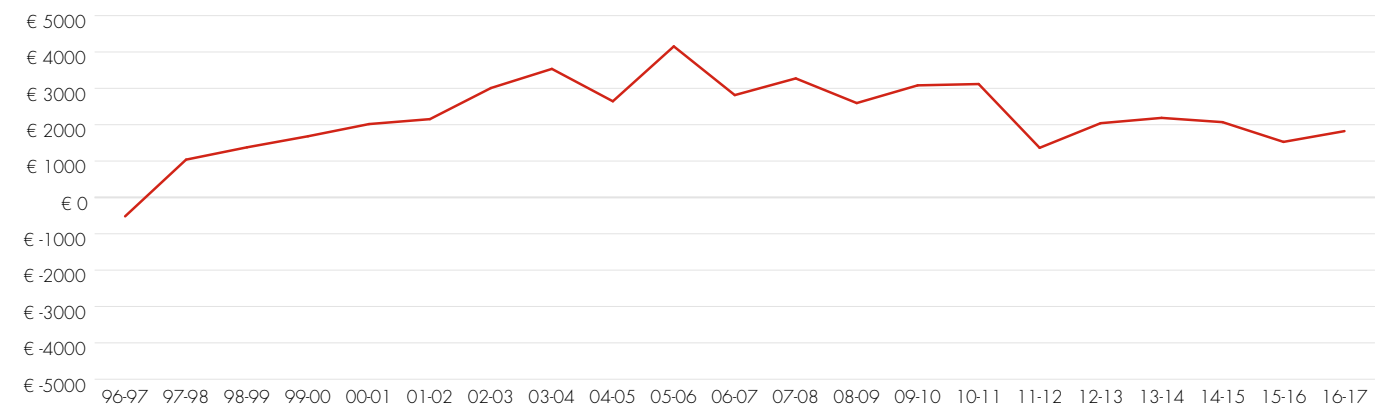


Het resultaat, het bedrijfsresultaat en de omzet over de afgelopen 21 jaar

Resultaat na belastingen (duizenden)



Bedrijfsresultaat (duizenden)



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



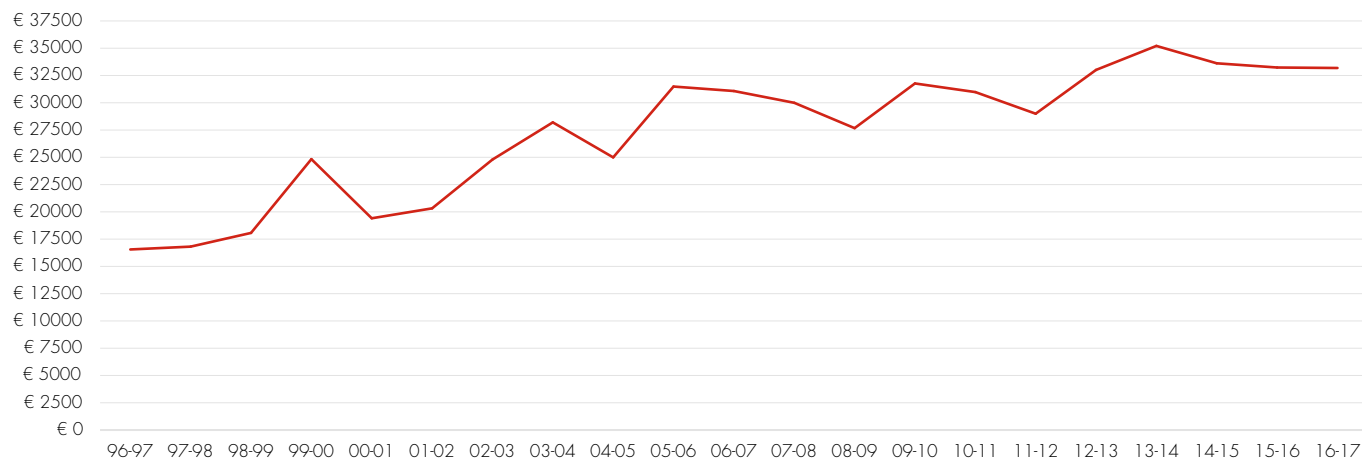
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



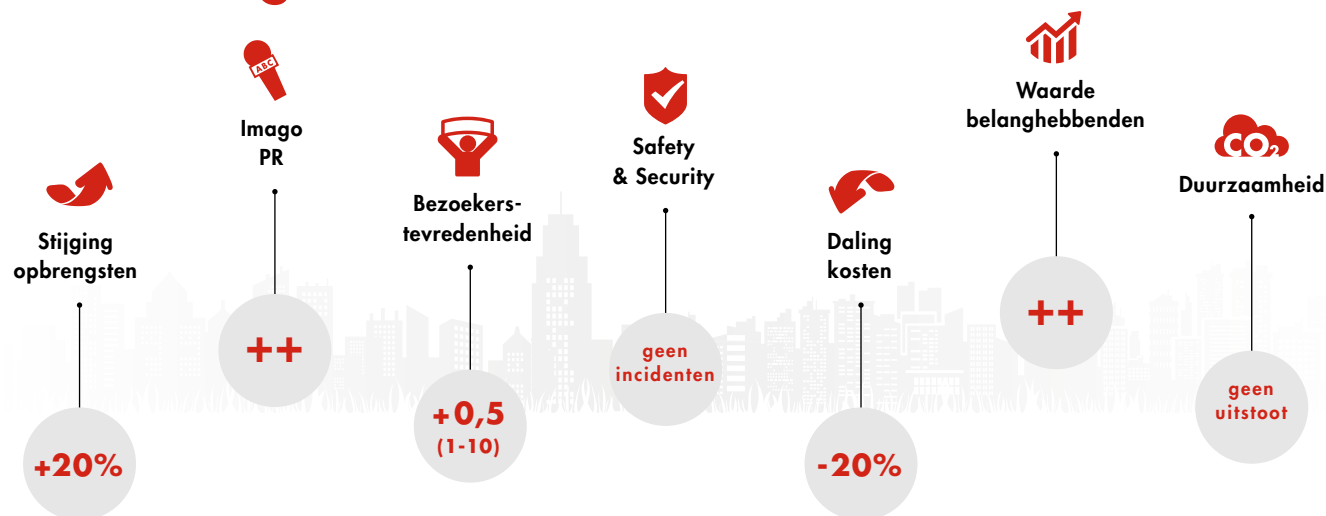
Colofon



Omzet (duizenden)



Doelstellingen voor 2020





Risicomanagement

Focus op de actualiteit

In het afgelopen jaar hebben wij onze risicomanagementinspanningen gericht op de actuele thema's waar wij als stadion mee te maken krijgen. Ons lopende risicomanagementproces heeft ons geholpen om de beheersing van onze grootste risico's nog beter in te richten. Deze risico's hebben onveranderd te maken met de core business van ArenA: de borging van een ongestoorde doorgang van onze hoogwaardige evenementen. Zowel als het gaat om voetbalwedstrijden als om grote concerten of kleinere evenementen in het Amsterdam ArenA Congrescentrum.

Interne én externe ontwikkelingen beïnvloedden de focus van onze risicobeheersing:

- In samenwerking met onze leveranciers hadden we extra aandacht voor de invloeden die de verbouwing van ons stadion heeft op de logistiek rondom de reguliere processen van op- en afbouw en doorgang van evenementen.
- Wij houden voor onze eigen reguliere processen goed in de gaten wat mogelijke risico's zijn en nemen waar nodig passende maatregelen. Het succes van de exploitatie van ons stadion hangt samen met ons vermogen om een afwisselende programmering aan te bieden met evenementen die elkaar soms in hoog tempo opvolgen. Mede dankzij de aandacht voor risico's lukt het ons het stadion in steeds korter tijdsbestek om te bouwen van concertpodium tot voetbalveld en vice versa.
- Veiligheid is het meest prominente thema. Dat geldt in brede zin, waarbij ook wij extra aandacht besteden aan twee thema's uit het veiligheidsdomein: terrorisme en cyberrisico's.

De genomen stappen

De bovengenoemde thema's zijn leidend geweest voor de verbetering van onze risicobeheersing. Wij hebben een combinatie van middelen ingezet om meer inzicht in de risico's te krijgen en een passend geheel van beheersacties te initiëren. Denk aan specifieke risicoanalyses, analyses van mogelijke scenario's of oorzaak en gevolganalyses. Door de risico's uit te diepen en te specificeren hebben wij een reeks aan relevante maatregelen geformuleerd en in actieplannen verwerkt. Deze zijn deels al gerealiseerd en worden verder gemonitord door middel van onze reguliere risicomanagement- en P&C-cyclus.

Het reguliere proces

Binnen het onderhoud van ons eigen risicomanagementproces hebben we de effecten van risico's op onze financiële positie bekeken, net als ons actuele vermogen om de gevolgen van risico's op te vangen. Dit blijven we nauwkeurig volgen, mede vanwege de investeringen in de verbouwing van het stadion. Ook de eerder voorgenomen ambitie om het reguliere risicomanagementproces te blijven ontwikkelen en verder in de organisatie te verankeren heeft onze aandacht. Wij willen onze medewerkers nog explicieter betrekken en het risico-eigenaarschap explicieter binnen de organisatie beleggen. Daarbij hebben we ook aandacht voor de middelen die we kunnen inzetten om dit proces te ondersteunen. Dit traject is nog lopend, en we zien dat onze organisatie zeker het vermogen heeft om vooruit te kijken en waar nodig actief bij te sturen op risico's.

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



Personeel en organisatie

Amsterdam ArenA wil een goede werkgever zijn en streeft naar een goede onderlinge omgang tussen personeel en leidinggevenden en een goede sfeer binnen de organisatie. Daartoe zijn er ook in het afgelopen jaar weer diverse activiteiten ontplooid, met en voor het personeel. Dit gebeurt met name door de personeelsvereniging AdrenAline en de afdeling P&O.

Tijdens het verslagjaar zijn er diverse nieuwe ontwikkelingen in gang gezet. Ter bevordering van de uitwisselingen van nieuwtjes komen wij elke twee weken een half uur informeel bij elkaar met een kop koffie – een soort ‘speakers corner’.

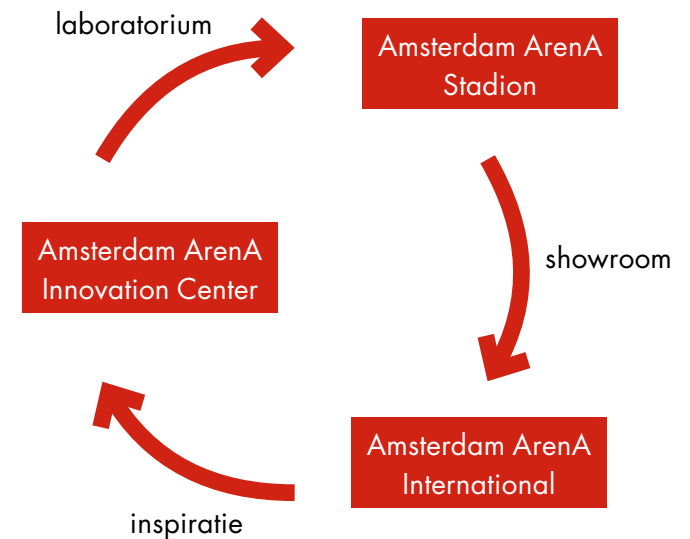
Samen met het ROC van Amsterdam en diverse andere partners zijn we in een vergevorderd stadium in de opzet van het ‘House of Hospitality’. Dit is een opleiding met als doel om meer en beter gekwalificeerd ‘evenementenpersoneel’ voor de ArenA op te leiden. Wij verwachten in het komende boekjaar een start te maken met 24 studenten die bij ons hun opleiding komen volgen.

Intern loopt er een project met de noemer ‘medewerker van de toekomst’. Enerzijds heeft dit ten doel de medewerkers beter en langer aan ons te binden; anderzijds om de servicegraad naar de bezoekers te verhogen. Dit project richt zich op alle parttimers, dit zijn er circa 2.000.

Met betrekking tot ons vaste personeelsbestand van 63 medewerkers (was 64) melden we dat het ziekteverzuim is uitgekomen op 1,76% (was 1,36%) en het personeelsverloop op 6,34% (was 4,22%). Dit jaar hebben we deze medewerkers weer een Preventief Medisch Onderzoek (PMO)

aanbod. Dit gebeurt eens per drie jaar. De vorig jaar ingestelde Adviesraad is dit jaar twee keer bij elkaar geweest.

Amsterdam ArenA kent drie kernactiviteiten: Amsterdam ArenA Stadion, Amsterdam ArenA Innovation Center en Amsterdam ArenA International.



De leiding van het Amsterdam ArenA team was dit jaar, naast ondergetekende als statutair directeur (en direct verantwoordelijk voor Commercie en International), in handen van het Management Team, bestaande uit Hidde Salverda (Commercie en Evenementen Bedrijf), Han Mouton (Financiële Zaken en Risk Management) en Henk van Raan (Facilitair Bedrijf en Innovation Center).



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

De Amsterdam ArenA staat midden in de samenleving en is deels gefinancierd met maatschappelijk kapitaal (van de gemeente Amsterdam). Daarom hechten wij sterk aan maatschappelijk verantwoord ondernemerschap. Dit passen wij toe in alle contracten die wij aangaan met huurders, leveranciers en andere zakelijke relaties.

We onderscheiden twee verschillende specifieke aspecten van MVO:

- Sociale en maatschappelijke activiteiten.
- Activiteiten in het kader van duurzaamheid en circulariteit.

Op het eerste onderdeel hebben wij onder meer het stadion beschikbaar gesteld en/of steun verleend aan:

- Stichting Ambulancewens.
- Make-A-Wish.
- Het Nationaal Gala van het Fonds Gehandicaptensport.
- De Johan Cruyff Foundation 14K run, die finishte in de Amsterdam ArenA.
- Emma Kinderziekenhuis.
- Stadsdeelbijeenkomsten.
- De Voedselbank.
- Wereld MS Dag.
- ArenA Moves voor onderzoek naar de ziekte MS.
- Ajax Foundation.
- Streetsmart.
- Amsterdam Diner.
- Stichting Madi.
- AMREF Flying Doctors.
- ING Run voor Unicef.



Duurzaamheid en circulariteit zijn belangrijk voor de ArenA. Om die reden is onder meer gekeken naar het herbestemmen van de oude ArenA-stoelen die beschikbaar zijn gekomen bij de vervanging van de stoelen. Ruim 3.500 stoelen hebben inmiddels een tweede leven gekregen in stadions in Nederland en het buitenland. Daarnaast is samen met de Hogeschool van Amsterdam een design challenge uitgeschreven met als doel te komen tot een ontwerp waarbij de oude ArenA-stoelen budgetneutraal een tweede leven krijgen. De stoelen die overblijven zullen worden gerecycled. Ook de armaturen van de veldverlichting die is vervangen hebben een tweede leven gekregen.

In het kader van ons duurzaamheidsprogramma zijn in het verslagjaar daarnaast nog de volgende activiteiten ontplooid:

- We ondersteunen diverse initiatieven in de directe omgeving, mede door onze deelname aan Circulair Zuidoost.
- In alle inkoopcontracten is duurzaamheid als een KPI opgenomen.



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



Afval en energie in 2016/2017 met vergelijking naar 2015/2016

stadskoude (Gj)

4.555

3.585

2015/2016



stadswarmte (Gj)

19.139

18.984

2015/2016



klimaatneutraliteit /

CO₂-uitstoot **0**

2015/2016 **0**



totaal aantal kilo's afval

524.247

2015/2016

419.370



percentage restafval (%)

63,0

72,3

2015/2016



waterverbruik (m³)

26.565

27.644

2015/2016



gasverbruik (m³)

3.531

5.642

2015/2016



elektriciteitsverbruik (kWh)

9.272.964

9.723.246

2015/2016

0,292

kilo afval per bezoeker

0,238

2015/2016



2015/2016

16.121.312

totaal energieverbruik (kWh)

15.936.091



17

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



Commerciële Zaken

In commercieel opzicht hebben we een goed jaar achter de rug. In totaal hebben we 143 evenementen gehuisvest. Daarvan vallen er 41 in de categorie groot; daarbij was het hele stadion in gebruik. Ruim honderd (102) evenementen vallen in de categorie overig; daarbij is een deel van het stadion gebruikt, bijvoorbeeld de zalen en/of het veld alleen. Deze laatste categorie wordt met succes in de markt gezet door de afdeling Amsterdam ArenA Congrescentrum.

Ajax 1 speelde in het verslagjaar 27 wedstrijden in de ArenA: zeventien Eredivisiewedstrijden, twee voorronde wedstrijden voor Europees voetbal (PAOK en FK Rostov), drie groepsfase wedstrijden in de Europa League (Standaard Luik, Celta de Vigo en Panathinaikos), vier wedstrijden in de finaleronden van de Europa League (Legia, Kopenhagen, Schalke en Lyon) en tot slot nog één wedstrijd voor de KNVB Beker (Willem II). Jong Ajax speelde één keer in de ArenA, tegen NAC Breda. De KNVB huurde het stadion vier keer, voor de wedstrijd om de Johan Cruijff Schaal en interlandwedstrijden van Nederland tegen Frankrijk, België en Italië. Andere grote evenementen waren de dance feesten Sensation en AMF (twee keer), The Best of Armin Only (twee keer) en de concerten van Beyoncé en Toppers in Concert (twee keer).

Onze afdeling Rondleidingen heeft een uitstekend jaar achter de rug met 108.000 bezoekers. Een record.

De commerciële afdeling heeft het afgelopen boekjaar ook heel veel aandacht geschonken aan de verlenging van de foundercontracten die op 14 augustus 2017 ten dele afliepen. Aan het einde van het verslagjaar waren we met vijf founders tot overeenstemming gekomen over de verlenging van het rechtenpakket voor publicitaire uitingen en het leveren van

producten en diensten. De grootste verandering is die van onze bierpartner. We zijn overgestapt van Grolsch op Heineken. Wij willen Grolsch graag bedanken voor 21 jaar uitstekend partnerschap.

Onze marketinginspanningen hebben zich ook dit jaar weer voornamelijk gericht op het aantrekken van nieuwe evenementen, met nieuwe content. Dat heeft geleid tot twee spectaculaire nieuwe activiteiten: ESL, een groot video gaming event dat zeker toekomst heeft in de ArenA, en Droneracing, vliegende drones door de hele ArenA. Ook dat evenement dichtten we een grote toekomst toe.

Facilitair Bedrijf

Het Facilitair Bedrijf ArenA (FBA) richt zich op het beheer en onderhoud van het gebouw en de levering van gebouwgebonden services zoals schoonmaak en beveiliging. Een belangrijk onderdeel daarvan is het begeleiden van allerlei nieuwbouw- en verbouwprojecten om het gebouw up-to-standard te houden en in te spelen op de veranderende wensen van onze huurders en bezoekers. ICT en data vervullen daarbij een steeds belangrijker rol.

FBA is continu op zoek naar mogelijkheden om de multifunctionaliteit van het stadion te vergroten. Daarbij ondersteunt FBA evenementenorganisatoren op het gebied van event engineering op zowel technisch als logistiek gebied. Denk hierbij aan de snelle transformatie van het stadion voor het hosten van voetbal en concerten. Daarnaast vervult FBA een belangrijke rol in de Amsterdam Innovation Arena. FBA is initiator van het project voor energieopslag in de ArenA. Voor de exploitatie van de batterij daarvoor is inmiddels een aparte entiteit opgericht, genaamd Amsterdam Energy Arena (AEA). Hierover later meer.



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



Naast de reguliere werkzaamheden en projecten zijn er verschillende stappen gezet om de corporate doelstellingen voor 2020 te realiseren. Zie hiervoor ook de infographic op [pagina 13](#). Voorbeelden hiervan zijn de besparingen die gerealiseerd zijn op het gebied van energie-inkoop maar ook organisatorische stappen om van data naar business intelligence te groeien. Dit is een belangrijke voorwaarde voor de overige afdelingen om de doelstellingen te behalen.

In het verslagjaar zijn onder andere de volgende projecten begeleid en/of uitgevoerd:

- De eerste fase (circa 60%) van de vervanging van de stadionstoelen is afgerond.
- De werkzaamheden voor de verbouwing aan de oostzijde (fase 1 van Plan 2020) zijn gestart.
- De veldverlichting is vervangen door duurzame LED-verlichting.
- De geluidsinstallatie (veld / tribunes) is vervangen.
- In het boekjaar 2016/2017 is voor het eerst een hybride grasmat toegepast. Daarnaast is de grasorganisatie opnieuw vormgegeven. De resultaten zijn positief en de mat is goed ontvangen.

Studieprojecten:

- Planontwikkelingen en bouwvoorbereiding voor de ruimte voor het plaatsen van batterijen voor energieopslag.
- Vervanging gebouwbeheersysteem (GBS).
- Onderzoek naar full pitch grasgroei LED-verlichting.
- Voorbereidingen voor fase 2, de noordzijde, in het kader van Plan 2020.
- Onderzoek naar opslag regenwater voor veld.
- Hernieuwde overeenkomsten op basis van output- en resultaatafspraken op het vlak van:
 - contract gebouwonderhoud;
 - contract vervanging gebouw beheersysteem;
 - contract schoonmaak;
 - contract netwerkbeheer.

De volgende organisatorische stappen zijn genomen:

- Op het gebied van assetmanagement is de omslag gemaakt naar sturing op conditiestaat.
- Er zijn eerste stappen gezet richting een datagedreven organisatie (digital pitch).
- Er is een Hoofd Bedrijfs- en Projectbureau aangetrokken.
- Het Cyber Security netwerkbeleid is vastgesteld.



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam




Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



LED-verlichting en stoelen

 **340** LED armaturen met **3** dimbare kanalen

1.020 LED armaturen in totaal

 **225** LED's per armatuur

76.500 LED-lampen in werking

lichtopbrengst **+30%** 

 **-30%** energieverbruik

 **53.748** stoelen

waarvan **26.782** vervangen op 30 juni 2017



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



Evenementen Bedrijf

Het Evenementen Bedrijf ArenA richt zich op de integrale realisatie van de evenementen die plaatsvinden in de Amsterdam ArenA. Met zorg voor het gehele traject van ticket kopen tot en met blij thuiskomen, ofwel de 'customer journey'. In nauwe samenwerking met Ajax en alle andere evenementenorganisatoren, evenals de diverse ketenpartners, worden elementaire aspecten rond de evenementen georganiseerd en gemanaged. Denk aan ticketverkoop, stewarding, beveiliging, parkeren, mobiliteit, medische zorg, het betaalsysteem en catering. In essentie gaat het hierbij om service en gastheerschap (de klant centraal stellen), safety & security en het beheersen van de customer journey. De organisatie spant zich tot het uiterste in om onze gasten een veilige en prettige omgeving te bieden. Bij elk evenement en elke activiteit.

In dit licht zijn in het verslagjaar onder meer de volgende activiteiten ontplooid.

Klant centraal

a. Vervangen kassasysteem

Sinds oktober 2016 kun je in het hele stadion betalen met PIN, credit card of nieuwe ArenA cards.

b. Staantribune en uitbreiding eerste ring zuid

Er zijn 92 stoelen bij geplaatst bovenin de vakken 125 t/m 129. Tevens is de eerste fase van 'safe standing' uitgerold op de eerste ring zuid. Ook is er in de winterstop een aantal extra rijen geplaatst in gracht zuid. Dit betreft een capaciteitsuitbreiding met 400 plaatsen.

Safety & Security

a. Terrorismebestrijding

Door het terreursignaal dat van toepassing was bij Sensation 2016 hebben wij veel extra ervaring opgedaan. Al deze ervaringen zijn opgenomen in een nieuw opgesteld pakket aan maatregelen. De maatregelen zijn deels gestandaardiseerd en kunnen deels in de voorbereiding van nieuwe evenementen overwogen worden.

b. Closed-circuit television (CCTV)

De eerste ring zuid is met multi-view camera in beeld. Er is een optimaliseringslag gemaakt met het huidige CCTV-systeem. Bewegingsdetectie is met name bij de buitenste schil ingezet om inklimmers sneller in beeld te hebben.

c. Bejegeningprofiel wordt veiligheidsplan

Het bejegeningprofiel hebben we jarenlang gehanteerd om alle afspraken ten aanzien van veiligheid goed op papier vast te leggen bij grootschalige publieksevenementen. Dit profiel is omgebouwd tot het format zoals de gemeente Amsterdam dat hanteert. Hiermee maken we een verdere professionaliseringslag.

d. Bedrijfsnoodplan

Het bedrijfsnoodplan is geüpdatet.

e. Scannen parkeertickets bij toegang ArenA dek en kentekenregistratie

Parkeerkaarten voor het dek worden gescand. Daarnaast is er een kentekenregistratiesysteem geïnstalleerd. Verdere uitrol hiervan volgt in 2017-2018.





Beheersing van de Customer Journey

a. Mobility Portal

In de Mobility Portal zijn verbeteringen doorgevoerd op de onderdelen OV-advisie, rekeninghouden met wegwerkzaamheden, last mile routeadvies, rekeninghouden met historische verkeersdrukte en het reserveren van een parkeerplaats voor een elektrische auto. In het afgelopen seizoen maakte 20% van de bezoekers van de zomerevenementen gebruik van de portal.

In het afgelopen boekjaar zijn onder meer de volgende zaken toegevoegd:

- overstap naar Google Maps Premium;
- mogelijkheid tot boeken elektrische laadplek.

b. Operationeel Mobiliteits Centrum (OMC)

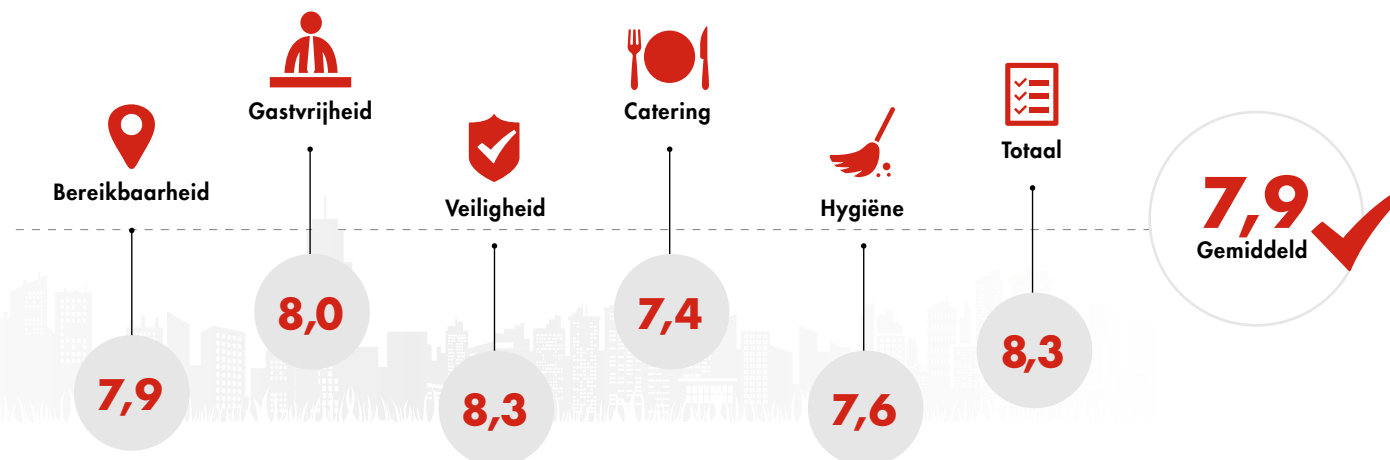
Het OMC is niet meer weg te denken en wordt meer en meer volwassen. Bij evenementen boven de 30.000 bezoekers komen

hier alle partijen samen om regie te voeren op het vervoer dat op ons afkomt. Hiermee zijn we in staat de vervoersstromen veel beter te sturen, wat leidt tot tevredener bezoekers. Nieuwe databronnen zijn ontsloten zodat de deelnemers, onder regie van de Gemeente, beter hun werk kunnen doen om bezoekers op een efficiënte manier het gebied in en uit te begeleiden.

c. Inzet serviceteams in buitengebied

Er is een succesvolle proef gedaan in mei 2017 om servicemedewerkers in het buitengebied in te zetten voor informatievoorziening voor bezoekers. Bezoekers reageerden hier enthousiast op; er blijkt een nadrukkelijke meerwaarde. In 2017-2018 zal gekeken worden in hoeverre hier een vervolg aan gegeven kan worden.

Daarnaast is er veel aandacht geschonken aan het meten van de klanttevredenheid. Enkele resultaten daarvan ziet u in de figuur hieronder.



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



Amsterdam ArenA International

Onze internationale activiteiten worden uitgevoerd door Amsterdam ArenA Advisory BV en ArenA do Brasil LTDA. Samen opereren zij onder de naam Amsterdam ArenA International. Deze opdrachten zijn in het verslagjaar uitgevoerd:

- het leveren van managementondersteuning voor het stadion van Salvador de Bahia in Brazilië;
- consultancy voor het stadion van Haifa, Israël;
- consultancy voor de Nederlandse overheid voor India;
- de afdeling verricht ook activiteiten voor AIA en Amsterdam ArenA.

Amsterdam Innovation Arena (AIA)

De Amsterdam Innovation Arena helpt Amsterdam ArenA haar doelstellingen te behalen voor 2020. De switch van een protocolgestuurde organisatie naar een data gedreven operator wordt steeds duidelijker zichtbaar in diverse uitgevoerde projecten. Dit jaar is Amsterdam Energy Arena opgericht, een offspring van AIA. AIA draagt positief bij aan het resultaat van Amsterdam ArenA.

Partnerships

Nieuwe strategische partnerships zijn ingegaan met BAM/Honeywell, NISSAN en Eaton. In de stad zijn we herkenbaar als broedplaats van innovatie. De gemeente Amsterdam gebruikt ons ook op die manier.

Organisatie

Per programmaliijn is een kernteam samengesteld bestaande uit de strategische partners die hierop willen aansluiten, partners die alleen in dit programma deelnemen en medewerkers van ArenA. Het programma resulteert in concrete projectvoorstellen en projecten.

We onderscheiden zes programma's:



Basisinfrastructuur



Fanexperience



Customer Journey



Safety & Security



Duurzaamheid en circulaire economie



Facility Management Operations



Basisinfrastructuur

De basisinfrastructuur is noodzakelijk voor de andere programma's van de ArenA. Het cloud platform Microsoft Azure is operationeel. De KPMG analytics tool KAVE draait op Azure. Data governance is geïmplementeerd onder begeleiding van KPMG. Diverse datasets van Amsterdam ArenA zijn opgeschoond en geschikt gemaakt om nader te analyseren.



Safety & Security

- Er heeft een kick off meeting plaatsgevonden met de Gemeente, politie en een aantal stakeholders uit het gebied om in en rond de ArenA een Safe & Smart City concept te realiseren.
- Promovendi van de UvA lezen wifi-data uit en maken crowdmodellen die ons in de toekomst in staat stellen om voorspellingen te doen op basis van data-analyses.



Fanexperience

- ESL Benelux Championship (video gaming event) is succesvol gehost. Hierin is een samenwerking met Ajax tot stand gebracht. Dit is een jaarlijks terugkerend evenement geworden.
- Samen met ZoominTV is de eerste Drone Racing World Series tot stand gebracht. Dit belooft een jaarlijks terugkerend evenement te worden.
- Er heeft een zeer succesvolle introductie plaatsgevonden van de Philips LED-stadionverlichting en de ondersteunende showverlichting. Dit heeft grote mediawaarde gegenereerd en heeft de fanbeleving aantoonbaar verbeterd, met name bij avondwedstrijden.



Duurzaamheid en circulaire economie

- In het kader van de energieopslag in het stadion is Amsterdam Energy Arena BV opgericht.
- Met de Hogeschool van Amsterdam zijn diverse mogelijkheden verkend voor een tweede gebruik van oude stadionstoelen.



Customer Journey

Hierover is meer te lezen op [pagina 22](#) over het Evenementen Bedrijf.



Facility Management Operations

- De hybride grasmat is succesvol geïntroduceerd. Sensoren in het gras geven bovendien waardevolle informatie die het beheer en onderhoud verbeteren en efficiënter maken.
- De aanbesteding van de schoonmaak is vernieuwd; kandidaten worden actief uitgedaagd om nieuwe partnerships te vormen en invulling te geven aan 'smart cleaning'.
- Met BAM/Honeywell is een contract gesloten voor 'data driven maintenance'.



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



Marketing & Communicatie

We worden in de markt duidelijk geassocieerd met innovatie. Ook in Amsterdam staan we steeds meer bekend als icoon van duurzaamheid. Tijdens de Stadium Business Summit in Madrid hebben we de 'Fan Experience Award' gewonnen.

Events

Iedere eerste maandag van de maand vindt 'Amazing Monday' plaats. Amazing Monday trekt tussen de tachtig en 150 personen. Deze evenementen zijn ingericht naar de programma's. Er is een side event met Philips en DB Audio geïnitieerd en georganiseerd waar zij gasten uit de RAI – hun doelgroep – kennis konden laten maken met de nieuwe producten.

Amsterdam Energy Arena (AEA)

Als eerste stadion ter wereld heeft de Amsterdam ArenA haar eigen bedrijf voor energieopslag: Amsterdam Energy Arena BV. Amsterdam Energy Arena is een spin-off van de Amsterdam Innovation Arena. De andere aandeelhouders bij oprichting van de nieuwe vennootschap zijn het Amsterdams Klimaat en Energiefonds (AKEF) en technologiebedrijf The Mobility House (TMH).

Amsterdam Energy Arena (AEA) is een nieuw bedrijf dat flexibele opslagcapaciteit biedt voor stroom. Het opslagsysteem is een megabatterij die in het boekjaar 2017-2018 gebouwd wordt, aangrenzend aan het Transferium/P1. Dit opslagsysteem bestaat uit gebruikte batterijen uit de elektrische Nissan LEAF. Het vermogen is 3 megawatt en de capaciteit 2,8 MWh. Amsterdam Energy Arena speelt in op de groeiende vraag naar tijdelijke energieopslag voor het stabiliseren van elektriciteitsnetten. De oorzaak hiervan is de groeiende productie van duurzame

energie. Een kenmerk hiervan is de minder grote voorspelbaarheid: wind en zon produceren energie met pieken en dalen.

Daar komt bij dat de energiebehoefte van het stadion sterk wisselt: er zijn dagen dat er nauwelijks energie wordt gebruikt terwijl er tijdens voetbalwedstrijden en evenementen enorme pieken in het energiegebruik optreden, oplopend tot circa 2,5 megawatt. Een opslagsysteem draagt bij aan de stabiliteit van het energienet: het vakt de pieken en dalen af van zowel energiegebruik als duurzame energieproductie. Het opslagsysteem vergroot eveneens de backupcapaciteit van de ArenA en geeft de mogelijkheid om de traditionele diesel backup-aggregaten in de nabije toekomst uit te faseren. Er komt een demonstratieruimte voor bezoekers van de Amsterdam ArenA en potentiële klanten van Amsterdam Energy Arena BV. In deze ruimte wordt de technologie die ArenA implementeert voor energie-opwekking, opslag, efficiëntie en uitwisseling gedemonstreerd.

De bouw van het systeem staat gepland voor eind 2017, oplevering staat gepland in 2018.



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



Samenwerkingspartners

De belangrijkste samenwerkingspartners van de Amsterdam ArenA zijn:

Voor evenementen en wedstrijden:

- AFC Ajax.
- KNVB.
- ID&T (dance events).
- Rocket (Toppers in Concert).
- Mojo (internationale concerten).
- ALDA Events.

Voor catering en hospitality:

- Maison van den Boer.
- Label Hospitality.
- Catering Club.
- Vemo Catering.
- Mr. Long.

Graag bedanken wij onze partners voor de goede samenwerking in het afgelopen jaar.



Over Amsterdam Arena



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



Founders en certificaathouders:

Founders van de Amsterdam Arena zijn: RAI Amsterdam, Coca-Cola Nederland, KPN, Philips Electronics Nederland BV, Grolsche Bierbrouwerij Nederland BV, ABN AMRO, Stichting Exploitatie Nederlandse Staatsloterij, Koninklijke BAM Groep BV en Ballast Nedam Bouw BV.

Amsterdam ArenA Business partners zijn net als de founders belangrijk voor de Amsterdam ArenA. Onze Business partners zijn Randstad, FEBO, Norton, Huawei en Heineken.

We zijn alle samenwerkingspartners zeer dankbaar voor de prettige samenwerking en het resultaat dat we samen hebben geboekt.

Vooruitzichten

Van het nieuwe boekjaar is inmiddels het eerste kwartaal voorbij. De start was goed, met naast de Eredivisiewedstrijden en twee voorrondewedstrijden van Ajax, drie grote concerten en Sensation. Doordat Ajax zich echter niet heeft geplaatst voor Europees voetbal, valt er een behoorlijk gat in onze begroting voor het inmiddels lopende boekjaar 2017-2018. Met alle kracht proberen we deze achterstand in te halen met concerten, dance events en zaalverhuringen. Maar het is een grote uitdaging om de ambitieuze begroting die we hadden opgesteld voor dit jaar alsnog te realiseren.

Amsterdam, 15 november 2017
Stadion Amsterdam NV

De Directie

Henk Markerink



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



**Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV**



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



Geconsolideerde jaarrekening Stadion Amsterdam NV

Geconsolideerde balans per 30 juni 2017 (vóór voorgestelde resultaatbestemming)

Activa	Ref.	30 juni 2017		30 juni 2016	
		€	€	€	€
<i>(bedragen x 1.000)</i>					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	5.				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		111.743		114.014	
Andere vaste bedrijfsmiddelen		1.558		1.444	
Stadiongebouw in uitvoering		10.857		2.219	
Overige activa in ontwikkeling		210		169	
			124.368		117.846
Financiële vaste activa	6.				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		167		0	
Overige effecten		125		125	
			292		125
Vlottende activa					
Vorderingen	7.				
Handelsdebiteuren	8.	1.572		5.840	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	9.	718		532	
Overige vorderingen en overlopende activa	10.	2.309		633	
			4.599		7.005
Liquide middelen	11.		6.284		8.660
Totaal activa			135.543		133.636



**Geconsolideerde balans per 30 juni 2017** (vóór voorgestelde resultaatbestemming)

< vervolg

Passiva (bedragen x 1.000)	Ref.	30 juni 2017		30 juni 2016	
		€	€	€	€
Groepsvermogen	12.		103.108		102.037
Voorzieningen	13.				
Latente belastingvoorzieningen	14.	194		209	
Overige voorzieningen	15.	5.221		5.055	
			5.415		5.264
Langlopende schulden	16.		16.634		15.848
Kortlopende schulden	17.				
Schulden aan kredietinstellingen en derden		1.355		1.605	
Financiële leaseverplichtingen		763		513	
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		3.528		2.772	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	18.	158		721	
Overige schulden en overlopende passiva		4.582		4.876	
			10.386		10.487
Totaal passiva			135.543		133.636

**Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2016/2017**

(bedragen x 1.000)	Ref.	2016/2017		2015/2016	
		€	€	€	€
Netto-omzet			33.188		33.232
Activiteitsgerelateerde kosten		16.975		16.796	
Lonen en salarissen		3.697		3.795	
Sociale lasten		589		592	
Pensioenlasten		378		370	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20.	7.161		7.441	
Overige bedrijfskosten		1.989		2.711	
Som der bedrijfslasten			30.789		31.705
Bedrijfsresultaat			2.399		1.527
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			30		61
Rentelasten en soortgelijke kosten			(606)		(658)
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen			1.823		930
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	21.		(383)		(174)
Resultaat na belastingen			1.440		756

**Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016/2017**

	Ref.	2016/2017		2015/2016	
		€	€	€	€
<i>(bedragen x 1.000)</i>					
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			2.399		1.527
Aanpassingen voor:					
Afschrijvingen en overige waardeverminderingen	20.	7.161		7.441	
Mutatie voorzieningen	13.	166		126	
			7.327		7.567
Verandering in werkkapitaal:					
Vorderingen	7.	2.249		842	
Kortlopende schulden (exclusief bankkrediet en vennootschapsbelasting)	17.	(101)		191	
			2.148		1.033
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			11.874		10.127
Ontvangen rente		30		61	
Betaalde vennootschapsbelasting		(226)		2	
Betaalde rente		(567)		(617)	
			(763)		(554)
Kasstroom uit operationele activiteiten			11.111		9.573
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Verwerving van groepsmaatschappijen	6.	(167)		0	
Investerings in materiële vaste activa	5.	(13.683)		(6.162)	
Desinvesterings in materiële vaste activa	5.	1		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			(13.849)		(6.162)



Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016/2017

< vervolg

	Ref.	2016/2017		2015/2016	
		€	€	€	€
<i>(bedragen x 1.000)</i>					
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Winstdeling commanditaire vennoten		(67)		(4)	
Overige mutaties vermogen		(313)		(497)	
Ontvangst uit langlopende schulden	16.	2.875		0	
Aflossing langlopende schulden (inclusief kortlopend deel)	16.	(2.094)		(2.157)	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			401		(2.658)
Nettokasstroom			(2.337)		753
Koers- en omrekeningsverschillen op geldmiddelen			(39)		(41)
Toename / (afname) geldmiddelen	11.		(2.376)		712
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
Stand per 1 juli			8.660		7.948
Mutatie boekjaar			(2.376)		712
Stand per 30 juni			6.284		8.660



Toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening

1. Algemene toelichting

1.1. Activiteiten

Stadion Amsterdam NV is eigenaar van het stadion Amsterdam ArenA te Amsterdam. De activiteiten van Stadion Amsterdam NV en haar dochtermaatschappijen ('Stadion Amsterdam Groep') bestaan uit de exploitatie van het stadion en de diensten die daarmee verband houden.

1.2. Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stadion Amsterdam NV is feitelijk gevestigd op Arena boulevard 1, 1101 AX te Amsterdam en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 33234702.

1.3. Groepsverhoudingen

Stadion Amsterdam NV houdt 100% van de aandelen van Stadion Amsterdam Exploitatie BV, Amsterdam ArenA Advisory BV, Amsterdam ArenA Outdoor BV, net als 99% van de aandelen van ArenA do Brasil LTDA. Stadion Amsterdam Exploitatie BV treedt op als beherend venoot van Stadion Amsterdam CV, waarin de exploitatie van het stadion plaatsvindt.

Stadion Amsterdam CV houdt 100% van de aandelen van Grace BV en is de enige beherende en commanditaire venoot van Grace CV.

1.4. Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stadion Amsterdam NV zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de bedragen in de jaarrekening. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.



1.5. Consolidatie

In de consolidatie worden opgenomen de financiële gegevens van Stadion Amsterdam NV en van de vennootschappen waarover zij beslissende zeggenschap uitoefent. Deze vennootschappen worden voor 100% in de consolidatie betrokken, rekeninghoudend met minderheidsbelangen van derden. De aandelen van Stadion Amsterdam NV zijn helemaal in handen van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam.

Aangezien de winst- en verliesrekening over 2016/2017 van Stadion Amsterdam NV in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is (in de enkelvoudige jaarrekening) volstaan met weergave van een beknopte winst- en verliesrekening in overeenstemming met art. 2:402 BW.

Intercompany transacties, intercompany winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

De in de consolidatie begrepen vennootschappen zijn:

- Stadion Amsterdam Exploitatie BV te Amsterdam (100%) als beherend venoot zonder kapitaaldeelname van Stadion Amsterdam CV.
- Stadion Amsterdam CV te Amsterdam (100%).
- Amsterdam ArenA Advisory BV te Amsterdam (100%).
- Amsterdam ArenA Outdoor BV te Amsterdam (100%).
- ArenA do Brasil LTDA te Brasília-DF, Brazilië (99%).
- Grace CV te Amsterdam (100%).
- Grace BV te Amsterdam (100%).

1.6. Verbonden partijen

Alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden als verbonden partijen beschouwd. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden beschouwd als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stadion Amsterdam NV of de moedermaatschappij van Stadion Amsterdam NV en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.



Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.7. Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming plus eventuele direct toerekenbare kosten. Als de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Is de verkrijgingsprijs lager dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen (zie verder de paragraaf "Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa").

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats wanneer de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

1.8. Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht.

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



**Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV**



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De waarde van de gerelateerde activa en leaseverplichting zijn in de toelichting van balansposten verantwoord. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente als een uitgave uit operationele activiteiten.

1.9. Boekjaar

Het huidige boekjaar betreft de periode van 1 juli 2016 tot en met 30 juni 2017. Het voorgaande boekjaar betreft de periode van 1 juli 2015 tot en met 30 juni 2016.

2. Algemene grondslagen

2.1. Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

2.2. Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3. Vreemde valuta

2.3.1. Functionele valuta

De posten in de jaarrekening van de groepsmaatschappijen worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de groepsmaatschappij haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van Stadion Amsterdam NV.





2.3.2. Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta tijdens de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op de transactiedatum.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De koersverschillen die uit de afwikkeling en omrekening voortvloeien, komen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening, tenzij hedge-accounting wordt toegepast (zie verder de paragraaf "Financiële instrumenten").

Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

Niet-monetaire activa die volgens de actuele waarde worden gewaardeerd in een vreemde valuta, worden omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald.

Omrekeningsverschillen bij intragroepsleningen op lange termijn die feitelijk een uitbreiding of inkrimping van de netto investering van buitenlandse deelnemingen zijn, worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht in de wettelijke reserve omrekeningsverschillen.

Als leningen in vreemde valuta zijn aangegaan om de netto investering in een buitenlandse deelneming te financieren of af te dekken, kunnen de koersverschillen die uit de lening voortvloeien in de wettelijke reserve omrekeningsverschillen worden verwerkt. Dit voor zover de lening effectief is als dekking van de koersverschillen op de netto investering in de buitenlandse deelneming.

2.3.3. Groepsmaatschappijen

De activa en passiva van in de consolidatie opgenomen deelnemingen met een functionele valuta anders dan de presentatievaluta, worden omgerekend tegen de koers per balansdatum; de baten en lasten tegen de gemiddelde koersen gedurende het boekjaar. De hieruit resulterende omrekeningsverschillen worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht in de wettelijke reserve omrekeningsverschillen.



2.4. Leasing

2.4.1. Financiële leasing

De vennootschap leaset een deel van haar vaste bedrijfsmiddelen; hierbij heeft de vennootschap grotendeels de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van deze activa. Deze activa worden geactiveerd in de balans bij de aanvang van het leasecontract tegen de reële waarde van het actief of de lagere contante waarde van de minimale leasetermijnen. De te betalen leasetermijnen worden annuïtair verdeeld in een aflossings- en een rentecomponent. De leaseverplichtingen worden exclusief de rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden. De rentecomponent wordt gedurende de looptijd van het contract verantwoord in de winst- en verliesrekening met een vast rentepercentage over de gemiddelde resterende aflossingscomponent. De relevante activa worden afgeschreven over de resterende gebruiksduur of, indien korter, de looptijd van het contract.

2.4.2. Operationele leasing

Bij de vennootschap kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

2.5. Financiële instrumenten

De waardering van afgeleide financiële instrumenten ('derivaten') is afhankelijk van het feit of het onderliggende van het derivaat beursgenoteerd is of niet. Indien het onderliggende beursgenoteerd is, dan wordt het derivaat tegen reële waarde opgenomen. Is het onderliggende niet beursgenoteerd, dan wordt het derivaat tegen geamortiseerde kostprijs opgenomen. De manier van verwerking van waardeveranderingen van het afgeleide financieel instrument is afhankelijk van of er met het afgeleide financiële instrument hedge-accounting wordt toegepast of niet.

Stadion Amsterdam NV past kostprijshedge-accounting toe. Op het moment van aangaan van een hedge-relatie, wordt dit door de vennootschap gedocumenteerd. De vennootschap stelt met een test periodiek de effectiviteit vast van de hedge-relatie. Dit kan gebeuren door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge-instrument met die van de afgedekte positie, of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie.



2.5.1. Afgeleide financiële instrumenten die worden gewaardeerd tegen kostprijs en waarop kostprijs-hedge-accounting wordt toegepast

Bij het toepassen van kostprijs-hedge-accounting is de eerste waardering en de grondslag van verwerking in de balans en de resultaatbepaling van het hedge-instrument afhankelijk van de afgedekte post. Als de afgedekte post tegen kostprijs in de balans wordt verwerkt, wordt dus ook het derivaat tegen kostprijs gewaardeerd.

Zolang de afgedekte post in de kostprijs-hedge nog niet in de balans verwerkt wordt, wordt het hedge-instrument niet gehewaardeerd. Dit geldt bijvoorbeeld in geval van de hedge van het valutarisico van een toekomstige transactie. Als de afgedekte post een monetaire post in vreemde valuta betreft die in de balans is opgenomen, wordt het derivaat, voor zover het valuta elementen in zich heeft, ook gewaardeerd tegen de periode einde koers.

Het ineffektieve deel van de hedge-relatie wordt direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Stadion Amsterdam NV past kostprijs-hedge-accounting toe voor de renteswaps die ervoor zorgen dat bepaalde variabel rentende schulden worden omgezet in vastrentende leningen. Het ineffektieve deel van de waardeverandering van de renteswaps worden verantwoord in de winst- en verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.1. Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder aftrek van bijdragen in de bouwkosten van het stadion, min lineair berekende afschrijvingen. De afschrijvingen gebeuren in overeenkomst met de geschatte economische levensduur. Ze zijn berekend op basis van de aanschafwaarde onder aftrek van bijdragen in de bouwkosten van het stadion, min de geschatte restwaarde. Om vast te stellen of voor een materiaal vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.



3.2. Financiële vaste activa

3.2.1. Overige effecten

Gekochte, rentedragende effecten die tot het einde van de looptijd worden aangehouden, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Komt van een individueel effect de reële waarde onder de (geamortiseerde) kostprijs, dan wordt de waardevermindering verwerkt ten laste van de winst- en verliesrekening. Voor rentedragende financiële activa vindt verwerking van de rentebaten plaats tegen de effectieve rentemethode.

3.3. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Als zulke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Is het niet mogelijk om de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, dan wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

3.4. Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn, wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en op basis van de effectieve rente-rente-inkomsten ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.



3.5. Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.6. Founderbijdragen

De founderbijdragen betreffen door de commanditaire vennoten van Stadion Amsterdam CV betaalde eenmalige huurbijdragen zonder terugbetalingsverplichting, niet zijnde commanditair kapitaal. Hiertegenover krijgt de founder bepaalde publicatie- en gebruikersrechten. Deze bedragen worden lineair over een periode van dertig jaar ten gunste van het resultaat verantwoord.

3.7. Voorzieningen

3.7.1. Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op een betrouwbare manier te schatten is.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

3.7.2. Latente belastingvoorzieningen

Latente belastingverplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva. Dit volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die in deze jaarrekening gevolgd worden anderzijds. De berekening van de latente belastingverplichtingen gebeurt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden, of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.



Latente belastingen worden verantwoord voor tijdelijke verschillen die groepsmaatschappijen, deelnemingen en joint ventures, betreffen. Dit tenzij Stadion Amsterdam NV in staat is het tijdstip van afloop van het tijdelijke verschil te bepalen en het niet waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst zal aflopen.

Belastinglatenties worden gewaardeerd op nominale waarde.

3.7.3. Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

De voorziening groot onderhoud houdt verband met periodiek onderhoud en wordt opgenomen tegen nominale waarde. De voorziening is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan.

De nominale waarde van de – eenmalig ontvangen – huurbedragen voor skylounges is begrepen onder de egalisatierekening. Deze bedragen worden lineair over de looptijd van het contract ten gunste van het resultaat gebracht.

3.8. Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen.

Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs: het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst- en verliesrekening als rentelast verwerkt.

Aan de onderhavige jaarrekening ligt ten grondslag dat een jaarlijks bepaald redemptiepercentage van de nominale waarde van de in omloop gebrachte ArenA cards niet zal worden verzilverd. Daarom is de uitstaande verplichting aangaande de ArenA cards met dit bedrag verlaagd. De uitstaande verplichting daalt niet verder dan nihil.



3.9. Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs: het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1. Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

4.2. Opbrengstverantwoording

4.2.1. Algemeen

Onder netto-omzet verstaan we de aan derden in rekening gebrachte bedragen voor evenementen die in het verslagjaar hebben plaatsgevonden en de bedragen voor de geleverde diensten. Dit onder aftrek van kortingen en exclusief omzetbelasting. De activiteitsgerelateerde kosten worden ten laste van het resultaat gebracht in het jaar waarin de daaraan direct gerelateerde opbrengsten zijn verantwoord. De overige kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

4.2.2. Verlenen van diensten

Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

4.3. Activiteitsgerelateerde kosten en overige kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.



4.4. Personeelsbeloningen

4.4.1. Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

4.4.2. Pensioenen

Stadion Amsterdam Groep heeft twee pensioenregelingen, die zijn verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst- en verliesrekening verwerkt. Het bedrag dat als pensioenvoorziening is opgenomen, is de beste schatting van de nog niet afgefinancierde bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

4.5. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment dat ze gebruikt worden afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Als een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

4.6. Financiële baten en lasten

4.6.1. Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten houden we rekening met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

4.7. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen én na bijtelling van niet aftrekbare kosten. Ook wordt rekening gehouden met veranderingen in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden op grond van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.



5. Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa:

	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Stadiongebouw in uitvoering	Overige activa in ontwikkeling	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>(bedragen x 1.000)</i>					
Stand per 1 juli 2016					
Verrijingsprijzen	207.255	4.690	2.219	169	214.333
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	(93.241)	(3.246)	0	0	(96.487)
Boekwaarden	114.014	1.444	2.219	169	117.846
Mutaties					
Investeringen	4.342	662	13.095	41	18.140
Activa in gebruik genomen	0	0	(4.457)	0	(4.457)
Afschrijvingen materiële vaste activa	(6.613)	(548)	0	0	(7.161)
Saldo	(2.271)	114	8.638	41	6.522
Stand per 30 juni 2017					
Verrijingsprijzen	211.597	5.351	10.857	210	228.015
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	(99.854)	(3.793)	0	0	(103.647)
Boekwaarden	111.743	1.558	10.857	210	124.368
Afschrijvingspercentages	2 - 20	2 - 20	0	0	



De actuele waarde van bedrijfsgebouwen en -terreinen wordt mede bepaald door het unieke karakter van het onroerendgoedobject. Deze waarde zou onder andere door waarderingsgrondslagen (onder andere vervangingswaarde, bedrijfswaarde of opbrengstwaarde) tot een lagere indicatieve waarde kunnen leiden dan de aanschafwaarde (deze onder aftrek van bijdragen in de bouwkosten en afschrijvingen).

De bedrijfsgebouwen van Stadion Amsterdam NV zijn hypothecair bezwaard.

Onder de posten 'bedrijfsgebouwen en -terreinen' en 'andere vaste bedrijfsmiddelen' vallen activa met een boekwaarde van € 1.889.858 (30 juni 2016: € 2.305.809) die worden gefinancierd door middel van financial lease. De leaseverplichting die met deze activa verband houdt, is opgenomen onder de langlopende schulden aan kredietinstellingen.

6. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	Overige effecten	Totaal
(bedragen x 1.000)	€	€	€
Stand per 1 juli 2016	0	125	125
Investeringsen	167	0	167
Stand per 30 juni 2017	167	125	292

De overige effecten zijn twee obligaties die sinds 30 november 2009 worden aangehouden door Stadion Amsterdam NV. De obligaties kennen een looptijd van twaalf jaar en over de hoofdsom van de obligaties wordt jaarlijks 9% rente bijgeschreven. Sinds juni 2012 wordt de jaarlijkse rente van 9% uitgekeerd.

7. Vorderingen

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar, tenzij anders vermeld (30 juni 2016: € 5.000). De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.



8. Handelsdebiteuren

	30-06-2017	30-06-2016
	€	€
<i>(bedragen x 1.000)</i>		
Handelsdebiteuren	1.630	5.853
Voorziening debiteuren	(58)	(13)
	1.572	5.840

9. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	30-06-2017	30-06-2016
	€	€
<i>(bedragen x 1.000)</i>		
Omzetbelasting	345	2
Vennootschapsbelasting	373	530
	718	532

10. Overige vorderingen en overlopende activa

	30-06-2017	30-06-2016
	€	€
<i>(bedragen x 1.000)</i>		
Vorderingen op verbonden partijen	368	218
Overige overlopende activa	1.941	323
Vordering op aandeelhouder ArenA do Brasil LTDA	0	92
	2.309	633

11. Liquide middelen

De liquide middelen staan niet volledig ter vrije beschikking van de groep. Er is een huurgarantie afgegeven door Stadion Amsterdam CV ter grootte van € 60.934 ten behoeve van Dutch Property Company.



12. Groepsvermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de balans in de enkelvoudige jaarrekening verder toegelicht.

13. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

<i>(bedragen x 1.000)</i>	Latente belastingvoorzieningen €	Overige voorzieningen €	Totaal €
Stand per 1 juli 2016	209	5.055	5.264
Onttrekking	(15)	(1.017)	(1.032)
Dotatie	0	1.183	1.183
Stand per 30 juni 2017	194	5.221	5.415

14. Latente belastingvoorzieningen

Voor alle belastbare tijdelijke verschillen is een voorziening voor latente belastingverplichting gevormd.

Stadion Amsterdam Groep heeft belastbare tijdelijke verschillen uit hoofde van materiële vaste activa. De voorziening voor latente belastingverplichting wordt voor een bedrag van € 179.000 als langlopend aangemerkt.

15. Overige voorzieningen

15.1. Voorziening groot onderhoud gebouwen

<i>(bedragen x 1.000)</i>	2016/2017 €
Stand per 1 juli	1.589
Dotatie 2016/2017	1.006
Onttrekking 2016/2017	(829)
Stand per 30 juni	1.766



Van de voorziening groot onderhoud is er € 958.000 als langlopend (langer dan een jaar) te beschouwen (2015/2016: € 611.000).

15.2. Overige voorziening

(bedragen x 1.000)

Stand per 1 juli

Dotatie 2016/2017

Onttrekking 2016/2017

Stand per 30 juni

2016/2017

€

966

167

(96)

1.037

15.3. Egalisatierekening vooruit ontvangen huurbedragen

(bedragen x 1.000)

Stand per 1 juli

Onttrekking 2016/2017

Stand per 30 juni

2016/2017

€

2.500

(82)

2.418

Onder de egalisatierekening vooruit ontvangen huurbedragen is begrepen de nominale waarde van de eenmalig ontvangen huurbedragen voor skylounges. Deze bedragen worden lineair over de looptijd van 48 jaar ten gunste van het resultaat gebracht. De resterende looptijd is dertig jaar.

16. Langlopende schulden

	Stand per 30-06-2017	Aflossingsverplichting 2018	Resterende looptijd > 1 jaar
(bedragen x 1.000)	€	€	€
Schulden aan kredietinstellingen en derden	17.548	1.355	16.193
Financiële leaseverplichtingen	1.204	763	441
	18.752	2.118	16.634

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



**Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV**



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



De schulden aan kredietinstellingen betreft onder andere een vijfjarige kredietfaciliteit. De basisrente bedraagt Euribor + 1,7%. De aflossingsverplichting bedraagt € 1.500.000 per jaar en vanaf 1 januari 2018 € 1.000.000 per jaar.

Als zekerheid voor de aflossing van deze schulden zijn de bedrijfsgebouwen hypothecair bezwaard en zijn vorderingen en roerende zaken verpand.

Met betrekking tot de rente over deze faciliteit is een SWAP-contract afgesloten voor de periode maart 2013 t/m december 2017. Deze SWAP is gelijk met de financiering geherstructureerd. Op grond hiervan betaalt Stadion Amsterdam NV over een bedrag van € 9,9 miljoen een vaste rente van 4,02% (2,32% SWAP + 1,7%).

De hoofdsom van de SWAP volgt de aflossingsverplichting van de lening. Per saldo is het gemiddelde rentepercentage op deze langlopende leningen 3,46%. De reële waarde van het SWAP-contract is ultimo boekjaar 2016/2017 circa € 123.764 negatief (2015/2016 circa € 407.351 negatief).

Om de zonnepanelen te financieren, zijn er leningen overeengekomen met het Amsterdams Klimaat en Energiefonds (AKEF) en de gemeente Amsterdam. De lening van het AKEF bedraagt per balansdatum € 1.477.956 nominaal, de reële waarde bedraagt € 1.963.429. De rente wordt bepaald door het opgewekt aantal kilowattuur van de zonnecentrale te vermenigvuldigen met het tarief (bij aanvang € 0,098). Aflossing van de hoofdsom vindt plaats na vijftien jaar vanaf 1 februari 2014.

De renteloze lening van de gemeente Amsterdam is per balansdatum € 100.000 nominaal, de reële waarde bedraagt € 79.500. Aflossing van de hoofdsom vindt plaats na vijftien jaar vanaf de datum van terbeschikkingstelling, 15 april 2014.

In verband met de aanleg van een wifinetwerk in het Stadion is Stadion Amsterdam NV een leaseverplichting aangegaan met De Lage Landen Lease. De financiering bestaat uit drie componenten. De eerste component heeft een omvang van € 1.500.000 en een looptijd van zestig maanden. De lease bedraagt € 75.000 per kwartaal. De tweede component bedraagt € 600.000. De looptijd van dit component van de lease is 57 maanden en de leaseverplichting bedraagt € 31.800 per kwartaal. De derde component bedraagt € 300.000 en heeft een looptijd van 57 maanden met een leaseverplichting van € 15.800 per kwartaal. Een derde voldoet de rente over alle componenten als onderdeel van een sponsorovereenkomst. De totale leaseverplichting is initieel verwerkt tegen de reële waarde van € 2.284.000.

Om de tribunes te financieren, die zijn bijgebouwd in de gracht van het stadion aan de oostzijde, is er een lening met Ajax overeengekomen van € 1.050.000. De rente van de lening is bepaald op twaalf maanden Euribor plus een opslag van 1,5%. Aflossing van deze lening vindt plaats in tien jaarlijkse termijnen van € 105.000.





Aflossingsverplichtingen binnen twaalf maanden na afloop van het boekjaar zijn afzonderlijk opgenomen onder de kortlopende schulden.

Om de projecten 'Nieuwbouwplan 2020 (fase 1)', 'geluidsinstallatie' en 'dichtleggen gracht zuid' te financieren, is er een lening met Ajax overeengekomen van € 11.500.000. De rente wordt bepaald door drie maanden Euribor rentetarief plus een opslag van 1,5%, met dien verstande dat de rente bij een negatief drie maanden Euribor rentetarief, 1,5% bedraagt. Het leningbedrag wordt in vier gelijke tranches van € 2.875.000 verstrekt waarvan de eerste per 1 mei 2017 en de laatste per 1 januari 2018. Aflossing van deze lening vindt plaats in zes jaarlijkse termijnen van € 1.916.667.

17. Kortlopende schulden

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter van de kortlopende schulden.

18. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	30-06-2017	30-06-2016
	€	€
<i>(bedragen x 1.000)</i>		
Omzetbelasting	0	557
Loonheffingen	139	134
Overige belastingen	19	30
	158	721

19. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

19.1. (Meerjarige) financiële verplichtingen

Het jaarlijkse bedrag aan huurverplichtingen aangaande onroerend goed bedraagt € 172.000 (2015/2016: € 191.000). De huurverplichtingen zijn aangegaan voor een periode tot en met 30 juni 2020.



19.2. Operationele leases

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van operationele leases als volgt te specificeren:

(bedragen x 1.000)

Te betalen:

Binnen één jaar

Tussen één en vijf jaar

Meer dan vijf jaar

€

25

16

0

De verplichting betreft de aangegane leaseovereenkomsten voor bedrijfsauto's. De gemiddelde resterende looptijd van de contracten bedraagt tien maanden. Gedurende het verslagjaar zijn in de winst- en verliesrekening € 59.000 aan kosten verantwoord.

19.3. ArenA cards

De ArenA cards brengen een betalingsverplichting aan de houders met zich mee ten aanzien van het niet-verzilverde gedeelte. Deze verplichting bedraagt per 30 juni 2017 maximaal € 174.891 (2015/2016: € 288.745). De ArenA cards hebben een geldigheidsduur van twee jaar.

19.4. Bankgaranties

Er is een huurgarantie afgegeven door Stadion Amsterdam CV ter grootte van € 60.934 ten behoeve van Dutch Property Company.

19.5. Plan 2020, deelproject oost

In verband met de uitbreiding van het stadion aan de oostzijde, fase 1 van Plan 2020, bedraagt per 30 juni 2017 de uitstaande gecontracteerde verplichting € 8.766.004. De verwachte oplevering is in maart 2018, de verplichting is dus korter dan een jaar.



20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

	2016/2017	2015/2016
<i>(bedragen x 1.000)</i>	€	€
Afschrijvingen materiële vaste activa	7.161	7.441

20.1. Afschrijvingen materiële vaste activa

	2016/2017	2015/2016
<i>(bedragen x 1.000)</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	6.613	6.802
Andere vaste bedrijfsmiddelen	548	639
	7.161	7.441

21. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

	2016/2017	2015/2016
<i>(bedragen x 1.000)</i>	€	€
Acute vennootschapsbelasting	383	189
Latente vennootschapsbelasting	0	(15)
	383	174

De belastinglast bestaat uit de belasting over het resultaat van de fiscale eenheid van Stadion Amsterdam NV en uit de lokaal verplichte belastingen van ArenA do Brasil LTDA.

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



22. Verbonden partijen

Alle vennootschappen waarover beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend, zoals opgenomen in paragraaf 1.5 worden aangemerkt als verbonden partij. Naast de vennootschappen is Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam en stichting Stewarding Triple A aan te merken als verbonden partij. De aandelen van Stadion Amsterdam NV zijn geheel in handen van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam.

23. Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2016/2017 waren 63 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2015/2016: 65). Hiervan waren geen werknemers werkzaam buiten Nederland (2015/2016: 0).



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



**Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV**



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



Enkelvoudige jaarrekening Stadion Amsterdam NV

Balans per 30 juni 2017 (vóór voorgestelde resultaatbestemming)

Activa			30 juni 2017	30 juni 2016
<i>(bedragen x 1.000)</i>	<i>Ref.</i>	€	€	€
<i>Vaste activa</i>				
Materiële vaste activa	26.			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		111.743	114.014	
Stadiongebouw in uitvoering		10.857	2.219	
			122.600	116.233
Financiële vaste activa	27.			
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	28.	13.651	12.096	
Overige effecten		125	125	
			13.776	12.221
<i>Vlottende activa</i>				
Vorderingen	29.			
Handelsdebiteuren		18	101	
Vorderingen op groepsmaatschappijen	30.	2.839	3.545	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		718	412	
			3.575	4.058
Liquide middelen	31.		2.332	7.144
Totaal activa			142.283	139.656



**Balans per 30 juni 2017** (vóór voorgestelde resultaatbestemming)

< vervolg

Passiva (bedragen x 1.000)	Ref.	30 juni 2017		30 juni 2016	
		€	€	€	€
Eigen vermogen	32.				
Gewoon aandelenkapitaal	33.	68.889		68.889	
Agio		9.262		9.262	
Reserve omrekeningsverschillen		(1)		(1)	
Overige reserves		9.742		8.776	
Resultaat boekjaar		935		966	
			88.827		87.892
Vorzieningen	35.				
Latente belastingvoorzieningen		194		209	
Overige voorzieningen		1.766		1.589	
			1.960		1.798
Langlopende schulden	36.		16.634		15.848
Kortlopende schulden	37.				
Schulden aan kredietinstellingen en derden		1.355		1.605	
Financiële leaseverplichtingen		763		513	
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		1.450		674	
Schulden aan groepsmaatschappijen	38.	30.604		30.538	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		0		122	
Overige schulden en overlopende passiva		690		666	
			34.862		34.118
Totaal passiva			142.283		139.656



Winst- en verliesrekening over 2016/2017

(bedragen x 1.000)

	€	€
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	1.388	1.259
Vennootschappelijk resultaat na belastingen	(453)	(293)
Resultaat na belastingen	935	966

Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening

24. Algemene toelichting

24.1. Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat: zie de opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

25. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

25.1. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, vastgesteld op basis van de grondslagen van de groep.

Meerderheidsdeelnemingen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij een aandeelhoudersbelang van 20%.

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Voor deelnemingen, waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de betreffende deelneming.

Als de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Stadion Amsterdam NV in deze situatie helemaal of deels instaat voor de schulden van de deelneming, respectievelijk het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie, in overeenstemming met de grondslagen in noot 1.5. Voor de vervolgwaaarding wordt uitgegaan van de op deze manier bepaalde nettovermogenswaarde.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, of, indien hiertoe aanleiding bestaat, een lagere reële waarde.





26. Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa zijn als volgt:

	Bedrijfsgebouwen en -terreinen €	Stadiongebouw in uitvoering €	Totaal €
<i>(bedragen x 1.000)</i>			
Stand per 1 juli 2016			
Verkrijgingsprijzen	207.255	2.219	209.474
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	(93.241)	0	(93.241)
Boekwaarden	114.014	2.219	116.233
Mutaties			
Investeringen	4.342	13.095	17.437
Activa in gebruik genomen	0	(4.457)	(4.457)
Afschrijvingen materiële vaste activa	(6.613)	0	(6.613)
Saldo	(2.271)	8.638	6.367
Stand per 30 juni 2017			
Verkrijgingsprijzen	211.597	10.857	222.454
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	(99.854)	0	(99.854)
Boekwaarden	111.743	10.857	122.600
Afschrijvingspercentages			
	2 - 20	0	

De actuele waarde van bedrijfsgebouwen en -terreinen wordt mede bepaald door het unieke karakter van het onroerendgoedobject. Deze waarde zou onder andere door waarderingsgrondslagen (onder andere vervangingswaarde, bedrijfswaarde of opbrengstwaarde) tot een lagere indicatieve waarde kunnen leiden dan de aanschafwaarde (deze onder aftrek van bijdragen in de bouwkosten en afschrijvingen).

De bedrijfsgebouwen van Stadion Amsterdam NV zijn hypothecair bezwaard.

Onder de post 'bedrijfsgebouwen en -terreinen' vallen activa met een boekwaarde van € 1.889.858 (30 juni 2016: € 2.305.809) die worden gefinancierd door middel van financial lease. De leaseverplichting die met deze activa verband houdt, is opgenomen onder de langlopende schulden aan kredietinstellingen.



27. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	Overige effecten	Totaal
(bedragen x 1.000)	€	€	€
Stand per 1 juli 2016			
Investerings	12.096	125	12.221
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	167	0	167
	1.388	0	1.388
Stand per 30 juni 2017	13.651	125	13.776

De rechtstreeks door Stadion Amsterdam NV gehouden deelnemingen zijn:

Naam, vestigingsplaats

Aandeel in geplaatst kapitaal in %

Stadion Amsterdam Exploitatie BV, Amsterdam	100.00
Amsterdam ArenA Advisory BV, Amsterdam	100.00
Amsterdam ArenA Outdoor BV, Amsterdam	100.00
ArenA do Brasil LTDA, Brasília-DF, Brazilië	99.00
Amsterdam Energy Arena BV, Amsterdam	33.00



28. Deelnemingen in groepsmaatschappijen

	Amsterdam ArenA Advisory BV	Stadion Amsterdam Exploitatie BV	Amsterdam Energy ArenA BV	Totaal
(bedragen x 1.000)	€	€	€	€
Stand per 1 juli 2016	464	11.632	0	12.096
Investerings	0	0	167	167
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	(10)	1.398	0	1.388
Stand per 30 juni 2017	454	13.030	167	13.651

Deelneming Amsterdam ArenA Outdoor BV heeft volgens de vermogensmutatiemethode een negatieve waardering. Aangezien Stadion Amsterdam NV niet aansprakelijk is voor de schulden van deze deelneming, is er geen voorziening gevormd. Het negatief eigen vermogen van de deelneming bedraagt € 390.289 (2015/2016: € 389.626).

Deelneming ArenA do Brasil LTDA heeft volgens de vermogensmutatiemethode een negatieve waardering. Aangezien Stadion Amsterdam NV niet aansprakelijk is voor de schulden van deze deelneming, is er geen voorziening gevormd.

Het negatief eigen vermogen van de deelneming bedraagt € 288.587 (2015/2016: € 620.246).

29. Vorderingen

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd die korter is dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.



30. Vorderingen op groepsmaatschappijen

Over het gemiddeld saldo van deze rekening courantverhoudingen wordt geen rente berekend. Omtrent aflossing en zekerheden is niets geregeld.

31. Liquide middelen

De vennootschap heeft vrije beschikking over de liquide middelen.

32. Eigen vermogen

	Geplaatst kapitaal	Agio	omrekeningsverschillen	Reserve	Overige reserves	Resultaat boekjaar	Totaal
<i>(bedragen x 1.000)</i>	€	€		€	€	€	€
Stand per 1 juli 2016	68.889	9.262		(1)	8.776	966	87.892
Mutaties							
Resultaat 2016/2017	0	0		0	0	935	935
Resultaat 2015/2016	0	0		0	966	(966)	0
Stand per 30 juni 2017	68.889	9.262		(1)	9.742	935	88.827

33. Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van Stadion Amsterdam NV is € 90,8 miljoen. Het gestorte en opgevraagde kapitaal bedroeg gedurende het boekjaar € 68,9 miljoen. Het gestorte en opgevraagde kapitaal van Stadion Amsterdam NV per soort aandelen per begin en ultimo boekjaar is als volgt:



Soort aandelen <i>(bedragen x 1.000)</i>	Nominale waarde per aandeel €	Maatschappelijk kapitaal		Geplaatst kapitaal	
		Aantal aandelen	Bedrag €	Aantal aandelen	Bedrag €
A	113.445,05	54	6.126	54	6.126
B	6.806,70	1.386	9.434	1.386	9.434
B2	6.806,70	149	1.014	149	1.014
C	3.630,24	1.130	4.102	1.130	4.102
D	2.722,68	1.830	4.983	1.830	4.983
E	1.134,45	1.150	1.305	1.150	1.305
F	453,78	140.580	63.792	92.390	41.925
			90.756		68.889

34. Verschillen in het eigen vermogen en het resultaat tussen de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening

Het verschil tussen het enkelvoudige en geconsolideerde eigen vermogen en resultaat heeft zich in het boekjaar als volgt ontwikkeld:

34.1. Verschil eigen vermogen

<i>(bedragen x 1.000)</i>	2016/2017 €	2015/2016 €
Eigen vermogen volgens geconsolideerde jaarrekening	103.108	102.037
Cumulatieve verliezen Amsterdam ArenA Outdoor BV	390	390
Cumulatieve verliezen ArenA do Brasil LTDA	288	620
Founders aandeel in commanditair kapitaal	(11.848)	(11.709)
Founderbijdragen	(3.111)	(3.446)
Eigen vermogen volgens enkelvoudige jaarrekening	88.827	87.892

Het verschil tussen het eigen vermogen volgens de enkelvoudige balans en het eigen vermogen volgens de geconsolideerde balans komt doordat er in de consolidatie opgenomen deelnemingen negatieve nettovermogenswaarde hebben, maar in de enkelvoudige balans op nihil worden gewaardeerd. Door Stadion Amsterdam NV is voor deze vennootschappen geen aansprakelijkheidsverklaring of andere borgstelling afgegeven.



34.2. Verschil resultaat

(bedragen x 1.000)

	2016/2017	2015/2016
	€	€
Resultaat volgens geconsolideerde jaarrekening	1.440	756
Resultaat ArenA do Brasil LTDA	(297)	151
Resultaat Amsterdam ArenA Outdoor BV	0	303
Founders aandeel in commanditair kapitaal	(208)	(244)
Resultaat volgens enkelvoudige jaarrekening	935	966

Founderbijdragen

Het commanditair kapitaal betreft de door de founders ingebrachte kapitalen in Stadion Amsterdam CV. Indien er in een jaar verlies wordt geleden, komt het verlies ten laste van de commanditaire vennoten, met dien verstande dat zij niet verder in de verliezen delen noch daarvoor aansprakelijk zijn dan tot het beloop van het door hen ingebrachte kapitaal. Hogere verliezen komen vervolgens ten laste van de NV. Winsten komen eerst ten goede van de commanditaire vennoten tot hun oorspronkelijke kapitaalbijbreng en worden daarna pro rata verdeeld tussen de certificaathouders, aandeelhouders en commanditaire vennoten. Per 30 juni 2017 zijn de op het kapitaal in mindering gebrachte verliezen nihil.

35. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Latente belastingvoorzieningen	Overige voorzieningen	Totaal
	€	€	€
(bedragen x 1.000)			
Stand per 1 juli 2016	209	1.589	1.798
Onttrekking	(15)	(829)	(844)
Dotatie	0	1.006	1.006
Stand per 30 juni 2017	194	1.766	1.960

De voorzieningen worden toegelicht in paragraaf 13, 14 en 15 van de geconsolideerde jaarrekening.



36. Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen de schulden aan kredietinstellingen en financiële leaseverplichtingen zoals toegelicht in paragraaf 16 van de geconsolideerde jaarrekening.

37. Kortlopende schulden

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter.

38. Schulden aan groepsmaatschappijen

Over het gemiddelde saldo van deze rekening courantverhoudingen wordt geen rente berekend. Omtrent aflossing en zekerheden is niets geregeld.

39. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

39.1. Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

Stadion Amsterdam NV vormt met Stadion Exploitatie BV, Amsterdam ArenA Advisory BV en Amsterdam ArenA Outdoor BV een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Op grond van de Invorderingswet zijn de vennootschap en de met haar gevoegde dochteronderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor door de combinatie verschuldigde belasting.

In de jaarrekening van de dochterondernemingen wordt een belastinglast berekend op basis van het door de dochterondernemingen behaalde commerciële resultaat. Door de vennootschap wordt met de dochterondernemingen afgerekend op basis van het commerciële resultaat van de dochterondernemingen.

39.2. Plan 2020, deelproject oost

In verband met de uitbreiding van het stadion aan de oostzijde, fase 1 van Plan 2020, bedraagt per 30 juni 2017 de uitstaande gecontracteerde verplichting € 8.766.004. De verwachte oplevering is in maart 2018; de verplichting is dus korter dan een jaar.



40. Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

	2016/2017	2015/2016
(bedragen x 1.000)	€	€
Amsterdam ArenA Advisory BV	(10)	(406)
Stadion Amsterdam Exploitatie BV	1.398	1.665
	1.388	1.259

41. Gemiddeld aantal werknemers

In het jaar 2016/2017 waren geen werknemers in dienst van de vennootschap (2015/2016: 0).

42. Bezoldiging bestuurders en commissarissen

Als gevolg van artikel 383 lid 1, Boek 2 BW is vermelding van de bestuurdersbeloning achterwege gelaten. De commissarissen zijn onbezoldigd.

43. Voorstel winstbestemming

Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening door de algemene vergadering is de winst na belasting over 2016/2017 ad € 935.000 toegevoegd aan de overige reserves.

Amsterdam, 15 november 2017

Stadion Amsterdam NV

De Directie

Henk Markerink

De Raad van Commissarissen

Hans Zwarts (voorzitter)
Aat Schouwenaar
Heleen van Ketwich Verschuur
Ernst Ligthart
Hans Gerson

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



**Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV**



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



Overige gegevens

Statutaire regeling inzake de winstbestemming

Artikel 13 van de statuten van Stadion Amsterdam NV luidt:

1. Van de uit de vastgestelde jaarrekening blijkende winst kan door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op voorstel van de directie en na goedkeuring van dit voorstel door de Raad van Commissarissen eerst een bedrag worden bestemd tot het vormen of versterken van reserves. Het overblijvende bedrag van de winst staat ter beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
2. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en eventuele andere gerechtigden op de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.
3. Op voorstel van de directie en na goedkeuring van dit voorstel door de Raad van Commissarissen, kan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders besluiten dat uitkeringen aan aandeelhouders geheel of gedeeltelijk door uitreiking van aandelen in het kapitaal der vennootschap zullen geschieden.
4. Voor zover mogelijk en rechtens geoorloofd, kan de directie onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, een of meer interimdividenden uitkeren op rekening van het te verwachten dividend.



Vorstel winstbestemming

(bedragen x 1.000)

Toevoeging aan de overige reserves

€

935

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.





Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering en de Raad van Commissarissen van Stadion Amsterdam NV

Verklaring over de jaarrekening 2016/2017

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stadion Amsterdam NV op 30 juni 2017 en van het resultaat voor het jaar geëindigd op 30 juni 2017 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016/2017 van Stadion Amsterdam NV te Amsterdam ('de vennootschap') gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV en dochtermaatschappijen (samen: 'de groep') en de enkelvoudige jaarrekening. De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 30 juni 2017;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening voor het jaar geëindigd op 30 juni 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'. Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stadion Amsterdam NV zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- de kerncijfers;
- het bestuursverslag;
- het bericht van de Raad van Commissarissen;
- de overige gegevens.



Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde

verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van onregelmatigheden, waaronder fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Amsterdam, 15 november 2017
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. J.L. Sebel RA



Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2016/2017 van Stadion Amsterdam NV

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne

beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de vennootschap opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de Raad van Commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



**Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam**



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor **Stadion Amsterdam**

Verslag van het Stichtingsbestuur

Het verslag ligt ten kantore van de vennootschap voor een ieder ter inzage.

Amsterdam, 15 november 2017

Bestuur Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam

Hans Zwarts (voorzitter)
Aat Schouwenaar
Heleen van Ketwich Verschuur
Ernst Ligthart
Hans Gerson
Joop Saan



72

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



**Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam**



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



Balans per 30 juni 2017 (vóór voorgestelde resultaatbestemming)

(bedragen x € 1.000)	30 juni 2017		30 juni 2016	
	€	€	€	€
Activa				
Financiële vaste activa		78.151		78.151
Vlottende activa		1		1
Liquide middelen		78.152		78.152
Passiva				
Eigen vermogen				
Uitgegeven certificaten	68.889		68.889	
Agio	9.262		9.262	
Wettelijke reserve	0		0	
Onverdeelde winst	0		0	
		78.151		78.151
Kortlopende schulden		1		1
		78.152		78.152

Staat van baten en lasten over 2016/2017

(bedragen x € 1.000)	2016/2017	2015/2016
	€	€
Nettoresultaat	nihil	nihil



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Algemeen

Bedrijfsactiviteiten

De activiteiten van de stichting betreffen het tegen toekenning van certificaatrechten verwerven en houden van aandelen van Stadion Amsterdam NV en het beheren van deze aandelen.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Financiële vaste activa

Onder dit hoofd zijn de aandelen van Stadion Amsterdam NV te Amsterdam (100%) opgenomen. Waardering vindt plaats op basis van verkrijgingswaarde.

Vorderingen

Vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde

verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Resultaatbepaling

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben en per saldo verrekend met Stadion Amsterdam NV.

Amsterdam, 15 november 2017

Bestuur Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam

Hans Zwarts (voorzitter)

Aat Schouwenaar

Heleen van Ketwich Verschuur

Ernst Ligthart

Hans Gerson

Joop Saan

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Colofon



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam

Verklaring over de jaarrekening 2016/2017

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 30 juni 2017 en van het resultaat voor het jaar geëindigd op 30 juni 2017 in overeenstemming met Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 640).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016/2017 Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam te Amsterdam ('de stichting') gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 30 juni 2017;
- de staat van baten en lasten voor het jaar geëindigd op 30 juni 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is RJ 640.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag.





Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 640 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ 640.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening

opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van onregelmatigheden, waaronder fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Amsterdam, 15 november 2017
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. J.L. Sebel RA



Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2016/2017 van Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



**Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant**



Colofon



- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.



Over Amsterdam ArenA



Bericht van de Raad van Commissarissen



Verslag van de directie



Geconsolideerde jaarrekening
van Stadion Amsterdam NV



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Financieel verslag van Stichting
Administratiekantoor Stadion Amsterdam



Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant



Colofon



79



Colofon

Amsterdam ArenA

Postbus 22981

1100 DL Amsterdam

020-3111333

info@amsterdamarena.nl

www.amsterdamarena.nl

Fotografie

Jorrit Lousberg

ID&T

Fonds Gehandicaptensport

Louis van de Vuurst

Frank van Beek

Omar al Harbek

ESL

Tekst

Leene Communicatie

Vormgeving

Optima Forma bv